

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ပဉ္စမပုံမှန်အစည်းအဝေး
(၂၁)ရက်မြောက်နေ့မှတ်တမ်း

၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၄ ရက်
(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၇ ရက်)
[အင်္ဂါနေ့]

အချိန်၊ ၁၀:၀၀။

နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ပဉ္စမပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ်ကို ၁၀:၀၀ နာရီအချိန်၌ စတင်ကျင်းပပါသည်။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် မန်းဝင်းခိုင်သန်း က ဆောင်ရွက်ပြီး၊ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ဦးလွင်ဦး၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အမျိုးသားလွှတ်တော်ရုံးက ဆောင်ရွက်ပါသည်။]

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ နေရာယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ယခုအချိန်က စပြီး ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ပဉ္စမပုံမှန်အစည်းအဝေးရဲ့ (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ် စတင်ပါတော့မယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ကြွရောက်လာပါပြီခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၀:၀၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အားလုံး မင်္ဂလာပါ။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

**အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေး အထမြောက်ကြောင်းနှင့် စတင်ကျင်းပကြောင်း
ကြေညာခြင်း**

အချိန်၊ ၁၀:၀၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ ကျင်းပတဲ့ ဒုတိယ အကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ပဉ္စမပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၁)ရက်မြောက်နေ့မှာ လွှတ်တော်အခွင့်အရေး ကော်မတီရဲ့ တင်ပြချက်အရ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ စုစုပေါင်း (၂၂၄)ဦးရှိပြီး ဒီကနေ့ အစည်းအဝေးကို(၂၁၃)ဦး တက်ရောက်ပါတယ်။

အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ စုစုပေါင်းရဲ့ (၉၅.၀၉)ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး တက်ရောက်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေဟာ အစည်းအဝေး အထမြောက်ရန် လိုအပ်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ သုံးပုံတစ်ပုံထက် ကျော်လွန်တဲ့အတွက် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ အမျိုးသား လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ နဲ့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၂၄ နဲ့ ၂၈ တို့အရ အစည်းအဝေး အထမြောက်ကြောင်းနဲ့ အစည်းအဝေး စတင်ကျင်းပကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အစည်းအဝေး အစီအစဉ် ဖြန့်ဝေထားကြောင်း တင်ပြခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အမျိုးသား လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄ အရ ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ပဉ္စမပုံမှန်အစည်းအဝေးရဲ့ (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံ ကြိုတင် ဖြန့်ဝေ ထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ အစီအစဉ်အတိုင်း ကျင်းပပါမယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခွင့်ပန်ကြားခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၄)ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄၁၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ခွင့်ပန်ကြားလိုတဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဟာ မိမိကိုယ်တိုင်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိအတွက် အခြားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးကသော်လည်းကောင်း ခွင့်ပန်ကြားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကနေ့ အစည်းအဝေး မတက်ရောက်နိုင်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ရှိလျှင် ခွင့်ပန်ကြားဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၀၂။

ဦးမြမင်းဆွေ၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)။ ။ လေးစားရပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ယနေ့ ကျင်းပပြုလုပ်တဲ့ ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်

ပစ္စမပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ ၂၇-၆-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက် နိုင်ခြင်းမရှိသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များရဲ့ကိုယ်စား မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၉) မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် လွှတ်တော်အခွင့်အရေး ကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သူ ကျွန်တော် ဦးမြမင်းဆွေ က ခွင့်ပန်ကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ယနေ့ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်နိုင်ခြင်းမရှိသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များမှာ ဦးစိုးသိန်း၊ ကယားပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)၊ ကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်ရန်။ ဦးမောင်ကျော်၊ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)၊ ၎င်းအတိုင်း။ ဒေါ်ကျိန်ငိုက်မန်၊ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)၊ ၎င်းအတိုင်းနှင့် ဦးအောင်မျိုးလတ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)၊ ၎င်းအတိုင်းတို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ယခင်က ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် လွှတ်တော်က ခွင့်ပြုထားသူ(၇)ဦးနှင့် ယနေ့ ခွင့်ပန်ကြားသူ (၄)ဦးဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်း ခွင့်ပန်ကြားသူ(၁၁)ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်သူ မရှိပါကြောင်းနှင့် ယနေ့ ခွင့်ပန်ကြားသူ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို လွှတ်တော်က ခွင့်အဖြစ် သတ်မှတ်ခွင့်ပြုပေးနိုင်ပါရန် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် လွှတ်တော်သို့ လေးစားစွာဖြင့် တင်ပြအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၀:၀၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ယခု ခွင့်ပန်ကြားချက်များကို ခွင့်ပြုဖို့ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလား ခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောတူတဲ့အတွက် ခွင့်ပန်ကြားချက်များကို လွှတ်တော်က ခွင့်ပြုကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှုအခြေအနေကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ပစ္စမပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ကို တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေမှာ(၂၂၄)ဦး၊ ယခင်က ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် ခွင့်ပြုထားသူ(၇)ဦး၊ ယနေ့ ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် ခွင့်ပြုထားသူ(၄)ဦးဖြစ်၍ အမျိုးသားလွှတ်တော်က စုစုပေါင်းခွင့်ပြုထားသူ (၁၁)ဦးဖြစ်ပြီး ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်သူ မရှိပါ။

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄၁၊ နည်းဥပဒေခွဲ(၈)အရ ယခု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှုအခြေအနေတင်ပြချက်ကို လွှတ်တော်ရဲ့ အတည်ပြုချက် ရယူပါမယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှု အခြေအနေ တင်ပြချက်ကို လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါသည်။]

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်က အတည်ပြုတဲ့အတွက် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှု အခြေအနေ တင်ပြချက်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြု မှတ်တမ်းတင်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

ကြယ်ပွင့်ပြထားသည့် မေးခွန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက မေးမြန်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်က ဖြေကြားခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၆။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၅)ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ လွှတ်တော်သို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ မေးမြန်းထားတဲ့ ကြယ်ပွင့်ပြထားတဲ့ မေးခွန်းတွေကို မေးမြန်းခြင်းနှင့် ဖြေကြားခြင်း အစီအစဉ် ဆောင်ရွက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ယခု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် သုံးဦး မေးမြန်းတဲ့ မေးခွန်းများဟာ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး တစ်ဦးတည်းက ဖြေကြားမယ့် မေးခွန်းများ ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက သက်ဆိုင်ရာ မေးခွန်းတွေကို တစ်ဆက်တည်း မေးမြန်းပြီးမှ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ပြည်သူများအတွက် အခမဲ့(FOC)စနစ်ဖြင့် မည်သို့သော ဝန်ဆောင်မှုများ ပြုလုပ်ပေးနေသည်၊ ပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်ဆေးရုံများသို့ ထောက်ပံ့ နေသောဆေးဝါးများအတွက် နှစ်စဉ်ဘတ်ဂျက်မည်မျှသုံးစွဲ၍ မည်သို့ဖြန့်ဝေပေးနေသည်ကို သိရှိလို ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့်မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၆။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပထမဦးစွာ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)မှ ဒေါက်တာဇော်လင်းထွဋ် က ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ပြည်သူများအတွက် အခမဲ့(FOC)စနစ်ဖြင့် မည်သို့ သော ဝန်ဆောင်မှုများ ပြုလုပ်ပေးနေသည်၊ ပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်ဆေးရုံများသို့ ထောက်ပံ့နေသော ဆေးဝါးများအတွက် နှစ်စဉ်ဘတ်ဂျက် မည်မျှသုံးစွဲ၍ မည်သို့ ဖြန့်ဝေပေးနေ သည်ကို သိရှိလိုခြင်းနဲ့ စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်း မေးမြန်းဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၀၇။

ဒေါက်တာဇော်လင်းထွဋ်၊ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံး မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)

မှ အမျိုးသားလွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာဇော်လင်းထွဋ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် မေးမြန်းလိုသော မေးခွန်းမှာ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် ပြည်သူများအတွက် အခမဲ့ကျန်းမာရေး(FOC)စနစ်ဖြင့် မည်သို့သော ဝန်ဆောင်မှုများ ပြုလုပ်ပေးနေခြင်း ရှိ/မရှိနှင့် ပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်ဆေးရုံများသို့ ထောက်ပံ့နေသော ဆေးဝါးများအတွက် နှစ်စဉ်ဘတ်ဂျက် မည်မျှသုံးစွဲ၍ မည်သို့မည်ပုံ ဖြန့်ဝေနေသည်ကို သိရှိလိုသော မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်မတိုင်မီ ကျင့်သုံးခဲ့သော မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်အရ ကျန်းမာရေးရန်ပုံငွေကို ဆိုရှယ်လစ်ကျန်းမာရေး (Socialised Health Care)ဖြင့် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ ပါတယ်။ လုပ်ငန်းများအားလုံးသည် ပြည်သူပိုင်ဖြစ်ပြီး ဝင်ငွေအားလုံးကို နိုင်ငံတော်ကသာ စီမံခန့်ခွဲခဲ့ ပါတယ်။ လူနာများနှင့် လူထုဘက်မှ ထိုစဉ်က ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်းအချို့နှင့် ဆေးဝါးမှောင်ခိုဈေးကွက် အချို့ကိစ္စများတွင်သာ မိမိဘာသာ ငွေကြေးကျခံသုံးစွဲခြင်း အနည်းအကျဉ်းသာ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်ကို ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ဖြင့် ပြောင်းလဲကျင့်သုံးခဲ့ပါတယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးပြောင်းလဲသွားမှုကို ပြည်သူအများနားလည်ခဲ့ကြသော်လည်း စီးပွားရေးစနစ် ပြောင်းလဲ သွားသည့်အတွက် လိုအပ်ချက်များ ထွက်ပေါ်လာခြင်းကို နားမလည်နိုင်ခဲ့ကြပါ။ လူထုအနေဖြင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍကို တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ အားပြုသုံးစွဲလာခဲ့ရပါတယ်။

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ဖြစ်ခဲ့သည်ကို ရှင်းလင်းစွာ မတွက်ဆမိခဲ့၍ လူကြိုက်များပြီး ကြား ကောင်းရုံဖြစ်သော အခမဲ့ကျန်းမာရေးစနစ်(FOC) ဖြစ်ရမယ်လို့ လွဲမှားစွာ နားလည်နေခဲ့ကြပါတယ်။ FOC ဆိုသော စကားသည် ပြည်သူလူထုအကြားတွင် ရှေးကဖြစ်တည်ခဲ့သော ဗန်းစကားတစ်ခုပမာ ရေပန်းစားလာခဲ့ပါတယ်။ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက အယူအဆလွဲခဲ့ကြသလို ပြည်သူလူထုကလည်း နားလည်မှုလွဲခဲ့သောကြောင့် ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ပြည်သူလူထုအကြား အထင်အမြင်လွဲမှားမှုများ ပိုမို ကြီးထွားလာခဲ့ရပါတယ်။ ဆရာဝန်များနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် FOC စနစ်၏ သားကောင်များ ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်လာခဲ့ရပါတယ်။ ဆေးရုံတွင် တက်ရောက်ကုသနေသော လူနာများ နှင့် လူနာရှင်များသည် ဆေးရုံတွင်မရှိသော အချို့သော ရှားပါးဆေးများ၊ အဖိုးတန်ဆေးများကို ပြင်ပမှ ဝယ်ယူခိုင်းခြင်းအပေါ် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအား အကျင့်ပျက်ခြစားမှုတစ်ခုအဖြစ် အပြစ်မြင်လာ ခဲ့ကြပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်က ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေး အဖွဲ့အစည်း (WHO) ၏ ကျန်းမာရေး စနစ် အကောင်းဆုံးနိုင်ငံများစာရင်း ထုတ်ပြန်ရာတွင် ထိပ်တန်းနိုင်ငံများမှာ ဥရောပနိုင်ငံကြီးများ ဖြစ်ကြသည့် ပြင်သစ်၊ အီတလီတို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။ တံခါးပိတ်ဝါဒကို ကျင့်သုံးတဲ့ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ သည်ပင် အဆင့် (၁၆၇) ဖြစ်ကာ နောက်ဆုံးနံပါတ် (၁၉၀)ချိတ်သော နိုင်ငံမှာ ထုံးစံအတိုင်း မြန်မာ နိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါတယ်။ ကျန်းမာရေးစနစ်အကောင်းဆုံးဟု သတ်မှတ်ထားသည့် ဥရောပနိုင်ငံ များပင်လျှင် အခြေခံကျသော လိုအပ်ချက်များဖြစ်သည့် ကာကွယ်ဆေးထိုးမှု၊ မီးဖွားမှု၊ အရေးပေါ် ဆေးကုသမှု၊ အရေးပေါ်ခွဲစိတ်ကုသမှုများကိုသာ ဝန်ဆောင်ကုသပေးနိုင်ပြီး အလုံးစုံသော ကျန်းမာရေး လိုအပ်ချက်များကို မဖြည့်ဆည်းနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ WHO ၏ အကြမ်းဖျဉ်းတွက်ချက်မှုအရ ကျန်းမာရေးစရိတ် လူတစ်ယောက်စာကို တစ်နှစ်အတွက်

အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၄၄)ဒေါ်လာသုံးရမည်ဟု ဆိုပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေ (၅၂)သန်းအတွက် တစ်နှစ်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း(၂၆၀၀)ခန့် လိုအပ်ပါတယ်။

လက်ရှိနိုင်ငံတော်၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍအတွက် ကုန်ကျမှုသည် တစ်နှစ်လျှင် သန်း(၇၀၀)ခန့် သာရှိသည့်အတွက် ကျန်းမာရေးစရိတ်စကများ လိုအပ်ချက်များ များစွာလိုအပ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ လက်ရှိ မြန်မာ့ကျန်းမာရေးစီမံကိန်း ၂၀၁၇-၂၀၂၁ ခုနှစ်၏ ဦးတည်ချက်ဖြစ်သော လူတိုင်း လက်လှမ်းမီနိုင်သည့် ကျန်းမာရေးလွှမ်းခြုံမှုစနစ် အကောင်အထည်ဖော်ရန် အမျိုးသားကျန်းမာရေး အာမခံစနစ်တစ်ခု မဖြစ်မနေ လိုအပ်လာပြီဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်ကစပြီး ယခု Universal Health Care နှင့် အနှစ်ရသာ ဆင်တူသော အားလုံးကျန်းမာ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ မှာ Health for all လှုပ်ရှားမှုဖြင့် စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးရာ အပြည့်အဝ မအောင်မြင်ခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်းမှာ ကျန်းမာရေးအတွက် ငွေကြေးရန်ပုံငွေ ဘယ်ကရမယ်၊ ဘယ်လိုစုဆောင်းသုံးစွဲရမည်ဟူသော အချက်များကို ပြည့်စုံစွာ မစဉ်းစား မစိစဉ်နိုင်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

ထို့ကြောင့် FOC စနစ်ဆိုသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရေရှည်၌ ကုစားရခက်သော ပြဿနာ တစ်ရပ်ဖြစ်လာနိုင်ပြီး အစိုးရအနေဖြင့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးလည်း ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ ထို့ကြောင့် ဒီ မေးခွန်းကို ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် လေးစားစွာ မေးမြန်းလိုက်ရပါတယ်ခင်ဗျား။ (ဩဘာသံများ)

“ဝ” ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း၊ ဟိုပန်ခရိုင်၊ ဟိုပန်မြို့ရှိ လက်ရှိအားကစားကွင်းကို အဆင့်မြှင့်တင် ပြုပြင်ပေးပြီး မိုးလုံလေလုံ အားကစားကွင်းအဖြစ် ဆောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၁၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရှမ်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)မှ ဦးစိုင်းစံအောင် က “ဝ” ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း၊ ဟိုပန်ခရိုင်၊ ဟိုပန်မြို့ရှိ လက်ရှိ အားကစားကွင်းကို အဆင့်မြှင့်တင် ပြုပြင်ပေးပြီး မိုးလုံလေလုံ အားကစားကွင်းအဖြစ် ဆောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနဲ့ စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်း မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၁၁။

ဦးစိုင်းစံအောင်၊ ရှမ်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)။ ။ ရိုသေလေးစားရပါသော အမျိုးသားလွတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသားလွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဖိတ်ကြားထားသော ဝန်ကြီးများ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာပါစေကြောင်း ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ ရှမ်းပြည်နယ် “ဝ” ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း၊ ဟိုပန်မြို့နယ်၊ မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)မှ အမျိုးသားလွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးစိုင်းစံအောင် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်မေးတဲ့ မေးခွန်းကတော့ “ဝ” ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း၊ ဟိုပန်ခရိုင်၊ ဟိုပန်မြို့ရှိ အားကစားကွင်းကို အဆင့်မြှင့်တင်ပေးပြီး မိုးလုံလေလုံ အားကစားကွင်းအဖြစ် ဆောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ မေးမြန်းသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မြို့တိုင်း၊ ရွာတိုင်းမှာ သင့်တင့်လျောက်ပတ်တဲ့ အားကစားကွင်းသာ ရှိမယ်ဆိုရင် အားလပ်ချိန်များမှာ လူငယ်များဟာ လောင်းကစားခြင်း၊ စုပေါင်းပြီးတော့ အရက်သေစာ သောက်စားခြင်းနဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါး ကင်းဝေးစေပြီးတော့ ကျန်းမာသန်စွမ်းတဲ့ အနာဂတ်လူငယ်များ ပေါ်ထွန်း လာမယ်ဆိုတာ ယုံကြည်လို့ ကျွန်တော် အဲဒီမေးခွန်းကို မေးမြန်းတင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ “ဝ” ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း၊ ဟိုပန်ခရိုင်၊ ဟိုပန်မြို့ လက်ရှိ အားကစားကွင်းသည် အများပြည်သူပိုင် အားကစား ကွင်းတစ်ကွင်းအဖြစ် နှစ်ရှည်လများ အသုံးပြုလျက်ရှိတဲ့ မြို့နယ်အားကစားကွင်း ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိမှာလည်း မြို့နယ်လူထုက ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားလျက်ရှိပါတယ်။ ၎င်းအားကစား ကွင်းသည် ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ အားကစားဝါသနာရှင်များလည်း မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အားကစား လေ့ကျင့်ရန် အလွန်အရေးပါတဲ့ ကစားကွင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ အားကစားပြိုင်ပွဲများ၊ ရိုးရာပွဲတော်များ ကျင်းပရာ နေရာတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဟိုပန်ခရိုင်၊ ဟိုပန်မြို့အတွင်းမှာရှိတဲ့ မြို့မိမြို့ဖများ၊ မြို့ကော်မတီဝင်များ၊ အားကစားဝါသနာရှင်များ၊ အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များက ပြည်သူ့အားကစား ကွင်း မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများကို အလေးထားဆောင်ရွက်ဖို့ လိုလားတောင့်တလျက် ရှိပါတယ်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဟိုပန်မြို့နယ်၊ မြို့မရပ်ကွက် လက်ရှိ အားကစားကွင်းကို အဆင့်မြှင့်တင်ပေးပြီး မိုးလုံ လေလုံ အားကစားရုံအဖြစ် တည်ဆောက်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိကို ပြည်သူများ၏ကိုယ်စား မေးမြန်းရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

မြန်မာနိုင်ငံဒေသအနှံ့အပြား တောင်ပေါ်မြေပြန့်ရှိ အသုံးချသဘာဝသယံဇာတ အပင်နှင့် ဆေးပစ္စည်း တို့အား စနစ်တကျစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်၍ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြည်ပပို့ကုန်များအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေး ရန်အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့်မေးခွန်း

အချိန် ၁၀:၁၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)မှ ဒေါက်တာ ကျော်သန်းထွန်း(ကန်တုန်)က မြန်မာနိုင်ငံဒေသအနှံ့အပြား တောင်ပေါ်မြေပြန့်ရှိ အသုံးချ သဘာဝ သယံဇာတ အပင်နှင့် ဆေးပစ္စည်းတို့အား စနစ်တကျ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်၍ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြည်ပပို့ကုန်များအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနဲ့ စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်း မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန် ၁၀:၁၅။

ဒေါက်တာကျော်သန်းထွန်း(ကန်တုန်)၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ အားလုံး ကျန်းမာချမ်းသာကြစေရန် ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)က အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာကျော်သန်းထွန်း(ကန်တုန်) ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အသုံးချ သဘာဝ သယံဇာတ အပင်များနဲ့ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ စနစ်တကျထုတ်လုပ်ပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြည်ပပို့ကုန်များ

အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးရန် အစီအစဉ်များ ရှိ/မရှိ မေးခွန်းဖြစ်၍ သဘာဝအလျောက် ရှင်သန်ပေါက် ရောက်နေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသအသီးသီး တောင်ပေါ် မြေပြန့်ရှိ သဘာဝပေါက်ပင်များကို စောင့်ရှောက်ရင်း ပြည်ပပို့ကုန်အဖြစ် ရောင်းချခြင်းဖြင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဆီ ဦးတည်မေးမြန်းတဲ့ မေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်ပငွေကြေး ရှာဖွေပေးနိုင်ရေးကို အဓိကဦးတည် မေးမြန်းခြင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရေမြေတောတောင်သဘာဝ ပထဝီဝင် ဂေဟစနစ်အရ ကချင်ပြည်နယ်ရဲ့ မြောက်ပိုင်းတစ်ခုလုံး သမပိုင်းရာသီဥတုနဲ့ ရေခဲတောင်များ ပိုင်ဆိုင်ထားပြီး မြန်မာ ပြည်အလယ်ပိုင်းမှာတော့ ခြောက်သွေ့တဲ့ မိုးနည်းရပ်ဝန်းဒေသ ရာသီဥတုဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ သဘာဝသစ်တောများ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ခုလုံးမှာ ပေါက်ရောက်ရှင်သန်နေပြီး ရေမြေဒေသအလိုက် သဘာဝပေါက်ပင်များ မြန်မာ့ဒေသအနှံ့အပြားမှာ တွေ့ရှိရပါတယ်။ သို့ပါ၍ ချင်းပြည်နယ်မှ Rhododendron ခေါ် တောင်လေပ် နဲ့ Orchid သစ်ခွများ၊ “ဝ” ဥများ၊ ကချင်ပြည်နယ်မှ ခန်းတောက် (Coptis Chinensis) နဲ့ Fritillary မျိုးစိတ်ဝင် မဂျစ်ဥများ၊ Cordyceps ခေါ် ရှိုးပတီး၊ ဂျင်ဆင်း၊ ဆန်ချို တို့ဟာ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်ဝင် ဝယ်လိုအား အကောင်းဆုံးအနေအထားမှာ ရှိပြီး Cordyceps (၁)ကီလိုတွင် ဒေါ်လာ(၁၅၀၀၀၀)တန်ဖိုး ရှိပါတယ်။

မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်းဒေသထွက်ပစ္စည်း Jujuba အမျိုးအစား ဇီးဆံ(၁)ကီလို မြန်မာငွေ (၁၅၀၀၀)ရှိပြီး အခြားသော ဇီးဖြူ၊ ကြောင်လျှာ၊ လက်ပံဥ အပါအဝင် နေလှည့်စေ့ (Mucura Prurient) ခေါ် ခွေးလှေးပဲစေ့၊ မက်မန်း၊ တစ်ပင်ရွှေထီး၊ တောင်ငူဖာလာတို့ဟာ မြန်မာနိုင်ငံဒေသ အနှံ့အပြားက စုဆောင်းရရှိနိုင်တဲ့ သဘာဝပေါက်ပင်ထွက် ပစ္စည်းများဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာ့ထွက်ကုန် သဘာဝ သယံဇာတထွက်ပစ္စည်းများကို တရုတ်၊ ဂျပန်၊ အိန္ဒိယ၊ ထိုင်းနိုင်ငံတို့ကလည်း သွင်းကုန်အဖြစ် ဝယ်ယူနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာ့သယံဇာတပစ္စည်းများမှာ ဝယ်လိုအားကောင်းပေမယ့် ဈေးနှိမ် ဝယ်ယူခြင်းနဲ့ ဝယ်ယူသူအကြိုက် ဈေးနှုန်းဖြစ်နေ၍ နိုင်ငံနှင့်ပြည်သူအတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှု နည်းပါးလှတဲ့အပြင် မြန်မာ့သယံဇာတပစ္စည်းများမှ အလေ့ကျစုဆောင်း ရယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ တစ်နှစ်နဲ့တစ်နှစ် အထွက်နှုန်းမတူပဲ တိမ်ကောမျိုးတုံးသည့် အနေအထားအထိ ထွက်ကုန်ပစ္စည်း လျော့ပါးလာတဲ့ အခြေအနေ တွေ့ကြုံလာရပါတယ်။

အဆိုပါ အနေအထားတို့မှ ကာကွယ်ရန် သဘာဝအရင်းအမြစ် မြန်မာ့သယံဇာတ ပစ္စည်းများ အလေ့ကျရာသီအလိုက် ပေါက်ရောက်လာသည့် အနေအထားတို့မှ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် စီးပွားရေး ဈေးကွက်အတွက် စနစ်တကျ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန် အားပေးခြင်း၊ ဈေးကွက်မှန်ကန်တည်ငြိမ်ရန်နှင့် ဈေးနှိမ်ဝယ်ယူခြင်းတို့မှ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ပေးရန် လိုအပ်လာခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသအသီးသီးတို့မှ ထွက်ရှိလာသည့် ကုန်ပစ္စည်းတို့အတွက် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း တိုးချဲ့သည့်အနေဖြင့် ဈေးကွက်သစ် ရှာဖွေပေးခြင်း၊ ဥပမာ- ဟောင်ကောင်၊ စင်ကာပူ၊ တောင်ကိုရီးယား၊ ဂျပန်၊ မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ အာဆီယံနိုင်ငံများသို့ ဆက်သွယ်ပေးရန် စသည်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာ့ဒေသပေါက် အပင်ထွက် ပစ္စည်းများအပေါ် စိတ်ပါဝင်စားလာစေရန်နှင့် ထိုက်တန်တဲ့ ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများအတွက် ဦးစီးဆောင်ရွက်ပေးရန် အစီအစဉ်များ ရှိ/မရှိ ဥက္ကဋ္ဌကြီးထံမှတစ်ဆင့် သက်ဆိုင်ရာသို့ မေးမြန်းအပ်ပါ တယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၀:၁၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မေးခွန်းများနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

အချိန်၊ ၁၀:၁၈။

ဒေါက်တာမြင့်ထွေး (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံး ကိုယ်၏ကျန်းမာခြင်း၊ စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း ပြည့်စုံပါစေကြောင်း ပထမပြောကြားအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မွန်ပြည်နယ် အမှတ်(၉)မဲဆန္ဒနယ် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ် ဒေါက်တာဇော်လင်းထွဋ် ၏ မေးခွန်းဖြစ်သော ပြည်သူများအတွက် အခမဲ့ (FOC) ဖြင့် မည်သို့သော ဝန်ဆောင်မှုများ ပြုလုပ်ပေးနေသည်ကို သိရှိလိုခြင်းနှင့် ပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်ဆေးရုံများသို့ ထောက်ပံ့နေသော ဆေးဝါးများအတွက် နှစ်စဉ်ဘတ်ဂျက် မည်မျှသုံးစွဲ၍ မည်သို့ဖြန့်ဝေနေသည်ကို သိရှိလိုသော မေးခွန်း နှင့်ပတ်သက်၍ ဖြေကြားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မေးခွန်းမှာ ကျယ်ပြန့်သည့်အတွက် (၅)မိနစ်ခန့် ပိုမည်ဖြစ်သည့်အတွက် ကြိုတင်ခွင့် တောင်းအပ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး ပြောကြားသည့်အချက်များသည် မြေပြင် လက်ရှိအခြေအနေ၌ တွေ့ကြုံရတဲ့အချက်များ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ သဘောတူ ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးပြောသည့် လူကြိုက်များပြီး ကြားကောင်းရုံဖြစ်သော အခမဲ့စနစ် (FOC) ဖြစ်ရမည်ဟု လွဲမှားစွာနေခဲ့သည်ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ သိရှိပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ တစ်ချက်ပဲ ကျွန်တော် ပြောချင်တာက အခု ကျွန်တော်မေးတဲ့မေးခွန်းထဲမှာ ကျွန်တော်တို့က ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကထွက်တဲ့ World Health Report 2000 မှာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ အောက်ဆုံးမှာ Sierra Leone နိုင်ငံပဲ ကျန်ပါတယ်။ အဲဒါကို တင်ပြပါတယ်။ အမှန်ကတော့ အဲဒါအဲလိုမဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ရဲ့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း (Methodology) ပေါ့၊ ဒီဟာက ပျော့ညံ့ပါတယ်။ အဲဒါ လူတိုင်းလည်းသိပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှာ အလုပ်လုပ်နေ ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အများကြီး Region တွေက ဘယ်နိုင်ငံမှ ဒါကို မကျေနပ်ပါဘူး။ သူတို့လုပ်တဲ့ သုတေသနဆောင်ရွက်ချက်မှာ Weakness ပေါ့။ အများကြီးတွေ့ပါတယ်။ အဲဒါ သူတို့လည်း လက်ခံပါတယ်။ အဲဒီကိစ္စကို ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံက အဲဒီလောက်ကြီးတော့လည်း မကျပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံက အများကြီး ကောင်းပါတယ်။ အဲဒီ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ တုန်းက။ အဲဒီတော့ FOC မှာ မိမိတို့ကဲ့သို့ ချမ်းသာသောနိုင်ငံမဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအနေနဲ့ ရေရှည်မှာတော့ ဒီ FOC ပေးလို့ မရပါဘူး။ လူဦးရေတိုးတက်သလို လူနာဦးရေကလည်း တိုးတက်လာမယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ လူဦးရေတိုးတက်သလို လူနာဦးရေ မတိုးတက်အောင် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး

လုပ်ငန်းများကို ဒီမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ပေါင်းစပ်ပြီး ကျွန်တော်တို့က အပြင်းအထန် လုပ်ဆောင်လျက် ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဒီကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ကတော့ မြောက်မြားစွာ သော ဒီ FOC ကိုလည်း အခမဲ့ဝန်ဆောင်မှုတွေကို အကုန်ပေးနေပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော် နှစ်ပိုင်း ပြောပါမယ်။ ပထမပိုင်းကတော့ ငွေကြေးအပိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဘတ်ဂျက်အနေနဲ့ ဒါကို ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ကို ကျွန်တော် ဥပမာပေးပြီးပြောပါမယ်။ အဲဒီတော့ ဘတ်ဂျက်မှာ ကျွန်တော်တို့ အဓိကပေးချင် တာက ကုသရေးဦးစီးဌာနနဲ့ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန ရှိပါတယ်။ ကုသရေးဦးစီးဌာနအောက်မှာ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း၊ ဆေးရုံပေါင်း (၁၁၃၄)ခု ရှိပါတယ်။ ဆေးခန်း Urban Health Centre ဆေးရုံတွေ၊ ဆေးခန်းတွေ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ကုသရေးဌာနအတွက်က သာမန်အသုံးစရိတ်က (၄၆၆) ဘီလီယံ၊ (၁)ဘီလီယံမှာတော့ သန်းတစ်ထောင်ပေါ့ ပေးပါတယ်။ အဲဒီထဲက ဆေးဝါးဝယ်ဖို့ အတွက်ကို(၁၅၀)ဘီလီယံ ကျွန်တော်တို့ သတ်မှတ်ထားပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီဆေးဝါးဝယ်တဲ့အခါမှာ ဒီ(၁၅၀)အပြင် ဝယ်ယူခြင်း၊ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လုပ်အားခ သူနဲ့ ဆက်နွယ်နေတဲ့လုပ်ငန်းများ အတွက် သုံးဖို့လည်း (၃၇)ဘီလီယံ ကျွန်တော်တို့က သုံးပါတယ်။ ဒါက သာမန်အသုံးစရိတ်။ ကုသရေး ဦးစီးဌာနမှာ စုစုပေါင်း ဒီငွေလုံးငွေရင်းက ကျွန်တော်တို့ (၂၆၄)ဘီလီယံ ပေးပါတယ်။ အဲဒီထဲက စက်ပစ္စည်းတွေဝယ်ဖို့ ဆိုတာက CT Scan၊ MRI တို့၊ Xray Machine တို့၊ Lab Equipment တွေ ဝယ်ဖို့က (၁၀၁)ဘီလီယံ သုံးခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၁ က။ နောက် ဒီမှာ အဲဒီဟာအပြင် ဒီဆေးရုံတွေမှာသုံးတဲ့ ဓာတ်မှန်ကော်ပြား၊ ဓာတ်ခွဲပစ္စည်း (Reagent)၊ နောက် ဆေးရုံသုံးတဲ့ အခြားပစ္စည်းတွေ ဝယ်ဖို့ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့က (၆၇)ဘီလီယံ သုံးခဲ့ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ဒီ သုံးစွဲသော ဘီလီယံများသည် ပြည်သူများကိုသာ အခမဲ့ FOC ပေးတဲ့သဘောပါပဲ။ အဲဒီအတွက်ကို ပါ ပါပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ FOC ပေးတယ်ဆိုတာ ဆေးရုံတင် မကပါဘူး။ ဆေးရုံနဲ့ တင်မက ပါဘူး။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးမှာလည်း လုပ်ငန်းတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ FOC ပေးနေတာ။ ဥပမာ ဆိုလို့ရှိရင် ဒီပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ ရောဂါပေါင်းမျိုးစုံကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းတဲ့နေရာ မှာလည်း လုပ်ငန်းတွေက ဒါ FOC ပေးတဲ့သဘောပါပဲ။

ထို့အပြင် ကာကွယ်ဆေး(၁၀)မျိုး ထိုးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကာကွယ်ဆေး (၁၀)မျိုးမှာ ကုန်ကျတဲ့စရိတ်ကဆိုရင် တစ်နှစ်၊ တစ်နှစ်ကို မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရက (၆.၇)မီလီယံ ဒေါ်လာ ကျွန်တော်တို့ကို ပေးပါတယ်။ ဒါတွေကလည်း တကယ့် တကယ်ကတော့ FOC ပါပဲ။ ကာကွယ်ဆေး ထိုးတာ အလကားထိုးနေပါတယ်။ ရောဂါ(၁၀)မျိုးကို ကာကွယ်ဖို့။ အဲဒီတော့ ဒီလုပ်ငန်းတွေကို ဆောင်ရွက်ဖို့က အကုန်လုံး ကျွန်တော် အလကားပေးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့က ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးဌာနက ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လောက် ပိုက်ဆံအလကားပေးလဲ ဆိုလို့ရှိရင် တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်(၁၇)ခုမှာ ကျပ်သန်းပေါင်း(၁၅၀၀၀)၊ (၁၅)ဘီလီယံ ပေးပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီ ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းဒေသကြီး အလိုက် ဒီ(၁၅)ဘီလီယံကို ဘယ်လိုခွဲလဲဆိုတာ ကျွန်တော့်ဆီမှာ စာရင်းပါ ပါပါတယ်။ ဒီမှာကတော့များများလို့ ကျွန်တော် မပြောပါဘူး။ ခွဲတဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုခွဲလဲဆိုတော့ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့

ပြည်နယ်မှာ သူ့မှာရှိတဲ့ လူဦးရေ အခြေအနေ၊ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ကျွန်တော်တို့က ပိုက်ဆံကို ခွဲပါတယ်။ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်အလိုက်။ အဲဒီလို ခွဲပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဝယ်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော် ၂၀၁၆-၂၀၁၇ မှာဆိုရင် ဒီ ပစ္စည်းဝယ်ဖို့ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးအရ ပစ္စည်းဝယ်ဖို့ကို (၁၉.၄)ဘီလီယံ သုံးပါတယ်။ ဘီလီယံ(၂၀)လောက်။ ဒီ ကျွန်တော်တို့ ၂၀၁၇-၂၀၁၈ မှာဆိုလို့ရှိရင် (၃၁)ဘီလီယံအထိ ကျွန်တော်တို့ သုံးဖို့ရှိပါတယ်။ ခုန (၁၉.၄)ဆိုတာက ဗဟိုက ဝယ်တဲ့ပိုက်ဆံပါ။ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်ကဝယ်တဲ့ ပိုက်ဆံက (၁၅)ဘီလီယံ ရှိပါတယ်။ စုစုပေါင်း ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးမှာ (၃၄)ဘီလီယံ ကျွန်တော်တို့ သုံးပါတယ်။ ဒါကလည်း တကယ့်တကယ် ပြည်သူတွေကို FOC သဘောပါပဲ။ သူက ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနဲ့ FOC ပေးတာကို လူတွေက မသိပါဘူး။ ဆေးရုံမှာပေးတဲ့ FOC ဆိုတာကိုပဲ သူတို့က သိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော် ဆိုလိုတာကတော့ တိုင်းပြည်အနေနဲ့ အလွန်မြောက်မြားစွာသော ပိုက်ဆံများကို FOC တွေနဲ့ ပြည်သူတွေကို ပေးတယ်ဆိုတာကို ပြည်သူတွေက သိဖို့လိုပါတယ်။

ဒုတိယအပိုင်းအနေနဲ့ ကျွန်တော်တင်ပြမှာက ဒီ FOC နဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဘာတွေပေးနေလဲ ဆိုတာကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးက သိလိုပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီ ဓာတ်ခွဲမှာ ဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့က ဆေးရုံတွေရဲ့ Categories အလိုက်ပေါ့။ A, B, C ဆိုပြီး ခွဲပါတယ်။ A ဆိုတာ အကောင်းဆုံး၊ အကောင်းဆုံးက ခုတင်(၂၀၀)နဲ့အထက် ဆေးရုံတွေ၊ ဗဟိုအဆင့် ဆေးရုံတွေ၊ တိုင်းနဲ့ ပြည်နယ်နဲ့အဆင့် ခုတင်(၂၀၀)၊ (၅၀၀)ဆေးရုံတွေမှာ (၃၁)မျိုးကို ကျွန်တော်တို့ အလကားပေးပါတယ်။ ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်မှု (၃၁)မျိုးစလုံးလုပ်မယ်ဆိုရင် (၂၉၅၀၀)ကျပ် ကျပါတယ်။ ပြင်ပမှာ သူတို့သွားလုပ် လို့ရှိရင် သိန်းကျော်နိုင် ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒုတိယအမျိုးအစားဖြစ်တဲ့ Type-B တွေက ဘယ်မှာ ထားမှာလဲ ဆိုတော့ ခုတင်(၁၀၀)ကနေပြီးတော့ အထက်ဆေးရုံတွေမှာ ထားပါတယ်။ သူက ခုတင် (၅၀၀)အောက်ပေါ့။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့က (၂၆)မျိုး လုပ်လို့ရပါတယ်။ အလကားပေးပါတယ်။ အဲဒီ (၂၆)မျိုး လုပ်မယ်ဆိုရင် (၁၆၀၀၀) (၁၇၀၀၀) လောက် ကျပါတယ်။ ပြင်ပမှာဆိုရင် ဒါထက်(၅)ဆ လောက် များပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ပေးနေပါတယ်။ (၂၆)မျိုး။

နောက် ခုတင်(၅၀)ရယ်၊ (၂၅)ခုတင်ရယ်၊ (၁၆)ခုတင်မှာဆိုရင် Type-C လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့က (၁၈)မျိုး ပေးပါတယ်။ စုစုပေါင်း ဒီ (၁၈)မျိုးစလုံးကို လုပ်မယ် ဆိုရင် (၁၁၀၀၀) ကျပါတယ်။ ဒါက ကျွန်တော်တို့ ပေးနေတာပါ။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော် ခုန ပြောတဲ့ Type-A မှာ (၃၁)မျိုးလို့ ဆိုသော်ငြားလည်း တကယ့်တကယ် ကျွန်တော်တို့ လုပ်ပေးနိုင်တာ (၄၅)ကနေ (၁၀၅)ခု ရှိပါတယ်။ ဆိုလိုတာက တစ်ခုအောက်မှာ သူက အခွဲလေးတွေရှိပါတယ်။ အဲလောက်အထိ လုပ်ပေးနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့သည် အမျိုးသားကျန်းမာရေးဓာတ်ခွဲမှာဆိုရင် (၂၅၂)မျိုးသော ဓာတ်ခွဲမှုတွေ လုပ်ပေးပါတယ်။ ဒီမှာလည်း တော်တော်များများက ကျွန်တော်တို့ အလကားပေးနေ တာပါ။ ဆိုတော့ အလကားပေးတာတွေက တော်တော်များနေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ကတော့ ဒီဟာတင် မကသေးပါဘူး။ တိုင်းရင်းဆေး ကျွန်တော်တို့အောက်မှာ တိုင်းရင်းဆေး Department of Traditional Medicine ရှိပါတယ်။ ဒီမှာလည်း ဆေးရုံတွေရှိပါတယ်။ ဒီဆေးရုံမှာသုံးတဲ့ တိုင်းရင်းဆေး

အကုန်လုံးကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ အလကားပေးပါတယ်။ တော်တော် အလကားပေးတာ တော်တော်ကို များပါတယ်။ ဒါက ဆေးနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့။

ကျွန်တော်တို့ အလကား နောက် ဘာလုပ်ပေးသလဲဆိုရင် ဓာတ်မှန်။ ဓာတ်မှန်မှာဆိုလို့ရှိရင် ပထမဦးဆုံး (16)Slide ပေါ့။ (၁၆)ချပ် အဲဒီလိုခွဲတဲ့ CT Scan 16 Slides တွေမှာ ဆိုလို့ရှိရင် အကုန်လုံး တစ်ပြည်လုံးမှာ အလကားပေးပါတယ်။ သို့သော်လည်း (128) Slides မှာ ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ဆေးရုံတက်တဲ့ Inpatient ကို အလကားပေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေကို အလကားပေးတယ်။ ဒီ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူတွေကို အလကားပေးတယ်။ Emergency Accident ဖြစ်ပြီး လာတဲ့သူတွေကို အလကားပေးပါတယ်။ ပြင်ပက လာကုတဲ့သူတွေ၊ အခြားသူတွေ ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ (၅၀၀၀၀)ယူပါတယ်။ အဲဒီ(၅၀၀၀၀) ကလည်း ကျွန်တော်တို့ယူတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အစိုးရရဲ့ MD ထဲကို ကျွန်တော်တို့ အကုန်ထည့်ပါတယ်။ MRI တွေကျတဲ့အခါကျတော့ ကျွန်တော်တို့က FOC က ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေကို အလကားပေးပါတယ်။ ဒီ ဆင်းရဲနွမ်းပါးတဲ့သူတွေရယ်၊ အလကား ပေးပြီးတော့ အခြားဝန်ကြီးဌာနက လူတွေဆိုရင်တော့ (၅၀)ရာခိုင်နှုန်းပဲ ယူပါတယ်။ အကြမ်းအားဖြင့် သူက (၁)သိန်းနဲ့ (၂)သိန်း ကျပါတယ်။ (၂)သိန်း ဆိုတာက ကျွန်တော်တို့ က Contrast ထိုးပြီးတော့ ရိုက်ရလို့ရှိရင် (၁)သိန်း ထပ်တောင်းတာပါ။ အဲဒီတော့ (၂)သိန်းယူပါတယ်။ အဲဒီသဘောရှိတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့လည်း သိပါတယ်။ ငွေယူတဲ့ကိစ္စမှာ နည်းနည်းလေးတွေ မပြေလည်မှု တွေရှိတယ် ဆိုတာလည်း သိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော့်အနေနဲ့ က မြန်မာနိုင်ငံ ဆရာဝန်အသင်းမှာရှိတဲ့ Hospital Administration Society ဆိုတာ ရှိပါတယ်။ ဒေါက်တာကျော်ဝင်း တဲ့။ ဒီအဖွဲ့နဲ့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ပေါင်းပြီးတော့ တစ်ပြည်လုံးမှာရှိတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ FOC အခမဲ့က ဘယ်လိုပေးနေလဲ။ ဘယ်လိုပုံစံ ပေးနေလဲ။ နည်းနည်းကွာခြားချက်တွေ၊ ခြားနားမှု တွေရှိတဲ့အတွက် ဒါကိုလေ့လာဖို့ ကျွန်တော် ပြောထားပါပြီ ပိုက်ဆံလည်း ကျွန်တော်တို့လေ့လာဖို့ ပိုက်ဆံရှိပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဒီ လေ့လာပြီးတော့ အဖြေထွက်လာရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအနေနဲ့ FOC ကို စနစ်တကျ မည်သို့မည်ပုံ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဆိုတာ အဖြေတွေက ထွက်လာမှာပါ။ အခုတော့ တော်တော်လုပ်နေပါတယ်။ တချို့နေရာလေးတွေမှာ ခုနပြောတဲ့ပြဿနာလေး အနည်းနဲ့ အများ ရှိတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရပါတယ်။

အဲဒီတော့ အချုပ်အားဖြင့် ကျွန်တော် ပြောရမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့က ဒီ FOC ပေးတယ်ဆိုတာ တကယ့်တကယ်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ကသွားနေတာ ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်မှာ Universal Health Coverage ဖြစ်အောင်သွားနေတာပါ။ Universal Health Coverage ဖြစ်အောင် သွားမယ်ဆိုရင် Out of Pocket အိတ်ထဲက စိုက်ထုတ်တဲ့ပိုက်ဆံကို နည်းနိုင်သမျှ နည်းအောင် လုပ်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ (၁၀၀)ရာခိုင်နှုန်းတော့ ကျွန်တော်တို့က သူညီတော့လုပ်လို့မရပါဘူး။ တတ်နိုင် သမျှ နည်းအောင်လုပ်ဖို့ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့က ဒီမှာ တကယ့်တကယ်ကတော့ ဒီမှာ ကျွန်တော်တို့က ဒီမှာ အစိုးရသတင်းစာထဲမှာလည်း ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်က ထည့်ထားပါတယ်။ FOC ဆိုတာ ဘာလဲဆိုတာ။ အဲဒီမှာရှင်းပါတယ်။ ကျွန်တော် အဲဒါလည်း ယူလာပါတယ်။ ဒီမှာကတော့ မဖတ်တော့ပါဘူး။ ဦးဇော်လင်းထွဋ် ကို ကျွန်တော်ပေးပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့လုပ်တာ တကယ် FOC

က အခြေခံဆေးဝါးတွေကို FOC ပါ။ အဆင့်မြင့် FOC မဟုတ်ဘူး။ နောက်တစ်ခုက အခြေခံရောဂါ ရှာဖွေစမ်းသပ်ချက်များကို FOC ပေးတာပါ။ အဲဒီတော့ ပြည်သူလူထုက မသိတဲ့အတွက် ခုနက MRI မှာ ပိုက်ဆံတောင်းတဲ့ကိစ္စ၊ ဒါ တောင်းတဲ့ကိစ္စတွေက အဲဒါ နည်းနည်းလေးပြဿနာ ရှိပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော့်အနေနဲ့က ဒီနှစ်က ဘတ်ဂျက်နှစ်ကနေ ဆေးရုံတွေကို Concentrate လုပ်မယ့်နှစ်ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ အစိုးရက ချပေးတဲ့ ဒီပိုက်ဆံ ဘီလီယံပေါင်း များစွာကို အလေအလွင့်မရှိအောင် ကျွန်တော်တို့ သေသေချာချာသုံးဖို့ ကျွန်တော်တို့ လုပ်နေပါတယ်။ သုံးမယ်။ သို့သော် အလေအလွင့်မရှိအောင် ကျွန်တော်တို့လုပ်မယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ Implementation Research လုပ်ဖို့လည်း ဒီအစိုးရက သန်းတစ်ထောင် ပေးထားပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ပရိုဂရမ်အားလုံးမှာ Implementation Research တွေက ပိုက်ဆံလဲ မကုန်ပါဘူး။ ရတဲ့အဖြေကို ချက်ချင်းသုံးပြီးတော့ ဒီ Program ကို ဘယ်လို ပိုပြီးကောင်းအောင် လုပ်မယ် ဆိုတာ သန်းတစ်ထောင် ရှိပါတယ်။ ဒီသန်းတစ်ထောင်က တစ်နှစ်အတွင်း သုံးရမှာပါ။ နို့မဟုတ်လို့ရှိရင် ကျွန်တော် ပြန်အပ်ရမယ် ဖြစ်နေပါတယ်။ ကျွန်တော် ပြန်မအပ်ပါဘူး။ သုံးဖို့လည်း အများကြီး ရှိပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့က လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး မေးတဲ့အတိုင်း တိုင်းဒေသ ကြီးနဲ့ ပြည်နယ်တွေကျတော့ ပိုက်ဆံ တစ်ခါတည်း ချပေးလိုက်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ သူတို့ဝယ်။ ဝယ်တဲ့ အခါမှာ သူတို့ဝယ်တာ မကပါဘူး။ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်မှာရှိတဲ့ အစိုးရအဖွဲ့တွေ ပါ ပါတယ်။ သမ္မတရုံး၊ ကော်မတီတွေ ဖွဲ့ပြီး လုပ်ပါတယ်။ နောက် သမ္မတရုံးက ညွှန်ကြားစာတွေ၊ ညွှန်ကြားချက် ဖြစ်သော တင်ဒါများ ခေါ်တဲ့အခါမှာ ဘာတွေ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ အကုန်လုံး ရှိပါတယ်။ အဲဒီအတိုင်း လုပ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ နည်းနည်းတော့ စိတ်တော့ချရပါတယ်။ ပြည်နယ်နဲ့တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရကြီးတွေပါတဲ့အတွက်၊ နောက် မြို့နယ်နဲ့ မြို့နယ်အောက်ပေါ့။ District မြို့နယ်အထက်၊ District Hospital လိုတဲ့ FOC ကိုတော့ သူက သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး နှင့်ပြည်နယ်မှာ တောင်းရပါတယ်။ သူတို့ပေးပါတယ် အဲဒီဟာ။ နောက်တစ်ချက်က ဒီ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီး သိလိုတဲ့အတွက် FOC ပေးနိုင်ရန်အတွက် ရန်ပုံငွေခွဲဝေမှုနဲ့ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်က ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ဆေးဝါးဝယ်ယူရေးဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်များ ထုတ်ပါတယ်။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်များ ကိုလည်း ဘဏ္ဍာနှစ်အလိုက် ကျွန်တော်တို့ ထုတ်ပြန်ပါတယ်။ အဲဒီလို အခမဲ့ဆေးဝါးမူဝါဒ (FOC Policy) ဆိုသော်လည်း တကယ် တကယ်ကတော့ အလုံးစုံ အခမဲ့ မဟုတ်ပါဘူး။ FOC Criteria များရှိပါတယ်။

ဆိုလိုတာက ခွဲဝေရရှိသောရန်ပုံငွေ၊ ပြည်သူ့ဆေးရုံများ၏ ဆောင်ရွက်နိုင်မှုအခြေအနေ၊ ခွဲဝေချထားသည့် ခုတင်အရေအတွက် အထူးကုဘာသာရပ် ရှိမှု၊ မရှိမှု၊ အခြေခံအဆောက်အအုံ ဘယ်လောက်ရှိမှု၊ ဆေးပစ္စည်းများမူတည်ခြင်း၊ နောက် ဓာတ်ခွဲခန်းအဆင့်အပေါ် မူတည်ပြီးတော့ ဘဏ္ဍာနှစ်အလိုက် နည်းနည်းလေး ပြောင်းလဲတာတွေရှိပါတယ်။ ဒီပြောင်းလဲတာကလည်း ကျွန်တော်တို့ ပြန်လေ့လာလိုက်ရင် အခု အဖြေထွက်မှာပါ။ အဲဒီတော့ ဆေးရုံများနဲ့လည်း ဓာတ်ခွဲခန်းနဲ့ ပတ်သက် ပြီးတော့ ဘာတွေ အလကားပေးတယ် ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ထင်သာမြင်သာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီမှာ ကပ်ထားတဲ့ဥစ္စာကို မပေးလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ကို ပြောလို့ရပါတယ်။

အဲဒီတော့ ပြည်သူ့ဆေးရုံများကလည်း မိမိတို့ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် Capacity, Capability မှာ ရှိတဲ့ဘဏ္ဍာပေါ်မှာ ခွဲဝေပေါ်မူတည်ပြီးတော့ ဆေးရုံအလိုက် သတ်မှတ်တဲ့ဟာလေးတွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဆေးရုံတစ်ရုံနဲ့တစ်ရုံဟာ နည်းနည်းလေး ကွာနေတဲ့အတွက် ပြည်သူတွေက နည်းနည်းလေး စနောင့်စနင်း နည်းနည်းလေး ဖြစ်တဲ့သဘောပါ။ နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော်တို့အစိုးရက နှစ်စဉ် ဘဏ္ဍာငွေက တိုးတက်လာတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့မှာ တချို့ဆေးရုံမှာဆိုရင် ဒီကင်ဆာရောဂါ၊ ဒီဈေးကြီး တဲ့ ကင်ဆာရောဂါဆေးတွေတောင်မှ ကျွန်တော် အလကားပေးတာ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် Anti-Snake Venom (ASV) မြွေကိုက်ကာကွယ်ဆေးက တော်တော်ဈေးကြီးပါတယ်။ တစ်လုံးကို (၃၉၀၀၀) ကျ ပါတယ်။ လူနာတစ်ယောက်ကို အနည်းဆုံး (၆)လုံး သို့မဟုတ် (၈)လုံးထိုးရပါ တယ်။ (၃၂၀၀၀၀)လောက် ကျပါတယ်။ ဒါကိုလည်း မနှစ်က ကျွန်တော်တို့ အလုံးပေါင်း(၇၀၀၀၀) ဝယ်ပါတယ်။ ဒီနှစ်လည်း ဝယ်ဦးမှာပါ။ ဒါတွေက အလကားပေး နေတာ။ FOC က၊ နောက် ARV၊ MDRTB, XRTB အရမ်းလည်း ဈေးကြီးပါတယ်။ အကုန်လည်း အလကားပေး ပါတယ်။ Hapatitis-B အသည်းရောင်အသားဝါ ဘီပိုးကာကွယ်ဆေးက ကျွန်တော်တို့ အကုန်လုံး အလကားပေးပါတယ်။ အဲဒါအပြင် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အမျိုးသားကျန်းမာရေးဓာတ်ခွဲ (NHL) ဆိုတာ ရှိပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ Reference Centre ပေါ့။ ဒီမှာလည်း တော်တော်များများကိုတော့ ကျွန်တော် အလကားပေးပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ နိဂုံးချုပ် တင်ပြလိုတာကတော့ ဒီ FOC တစ်ခုလုံး စနစ်ကြီးတစ်ခုလုံးကို ပိုမိုပီပြင်ပြီး ကျွန်တော်တို့က မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာနဲ့ စနစ်တကျ ရှေ့ကို ဆက်လုပ်ဖို့ ဆိုလိုရုံရင် ခုနပြောတဲ့ မြန်မာ Myanmar Medical Association က Hospital Administration Society နဲ့ ပေါင်းပြီးတော့ မကြာခင်အတွင်း ကျွန်တော်တို့ Review လုပ်တော့မယ် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားရင်းနဲ့ နိဂုံးချုပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ ခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ရှမ်းပြည်နယ် အမှတ်(၁၂)မဲဆန္ဒနယ် အမျိုးသားလွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးစိုင်းစံအောင် ၏ မေးခွန်းအား ပြန်လည်ဖြေကြားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မေးခွန်းမှာ “ဝ” ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း၊ ဟိုပန်ခရိုင်၊ ဟိုပန်မြို့ရှိ လက်ရှိ အားကစားကွင်းကို အဆင့်မြှင့်တင် ပြုပြင်ပြီး မိုးလုံလေလုံ အားကစားကွင်းအဖြစ် ဆောက်လုပ်ရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဒီ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း၊ ဟိုပန်ခရိုင်၊ ဟိုပန်မြို့ အားကစားကွင်း တည်ဆောက် ခြင်းကို ကျွန်တော်တို့ ၂၀၁၄-၂၀၁၅ ခုနှစ်က စပြီးတော့ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ ရန်ပုံငွေနဲ့ ငွေလုံးငွေရင်း (၂၁.၅၇၄)သန်းဖြင့် ပြုပြင်ပါတယ်။ အားကစားကွင်း အုတ်တံတိုင်း ကာရံခြင်းကိုလည်း ၂၀၁၅-၂၀၁၆ မှာ ပြည်နယ်အစိုးရရန်ပုံငွေ ငွေလုံးငွေရင်းနဲ့ (၁၆.၈၉)သန်းနဲ့ ပြင်ခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ မှာတော့ အားကစားကွင်း မြေဖို့၊ မြေညှိခြင်းလုပ်ငန်းအတွက် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ငွေလုံးငွေရင်းနဲ့ (၅၄)သန်းနှင့် ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ အခု ဆက်လက်ပြီးတော့ ဘာလုပ်ဖို့ရှိပါသလဲဆိုလို့ရှိရင် အားကစားကွင်း မြေထိန်းနံရံ ကာရံခြင်းလုပ်ငန်း အတွက် ငွေကျပ်သန်း(၂၂၀)၊ ပွဲကြည့်စင် တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းအတွက် ငွေကျပ်သန်း(၁၂၀)၊ အားကစားရုံ တည်ဆောက် ခြင်းလုပ်ငန်းအတွက် ငွေကျပ်(၂၅၀)သန်း၊ ရုံး၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်မှူးနေအိမ်

တည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းအတွက် ငွေကျပ်(၃၂)သန်း၊ ဘောလုံးကွင်း မြက်ကပ်ခြင်းလုပ်ငန်း၊ မြက်အတူကပ်ခြင်း လုပ်ငန်းအတွက် ငွေကျပ်သန်း(၆၀)၊ မိတာ(၄၀၀)အားကစားကွင်း ပြေးလမ်းကြောင်း ဖောက်လုပ်ခြင်းအတွက် ငွေကျပ်သန်း(၄၀) တို့ကို ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ ပြည်နယ်အစိုးရ ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် ဖြည့်စွက်ရန်ပုံငွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ထည့်ကြည့်ပါမယ်။ ထည့်ကြည့်လို့ မရဘူးဆိုလို့ရှိရင် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် ခွင့်ပြုရန်ပုံငွေစာရင်းတွင် ဦးစားပေးအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းလျာထား ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်များခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြင်ဦးလွင်ခရိုင်၊ မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၃) အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာကျော်သန်းထွန်း(ကန်တုန်)၏ မေးခွန်း ဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့အပြား မြေပေါ်မြေပြန့်ရှိ အသုံးချ သဘာဝသယံဇာတအပင်နှင့် ဆေးပစ္စည်း တို့အား စနစ်တကျ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်၍ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြည်ပပို့ကုန်များအဖြစ် ဆောင်ရွက် ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနဲ့ ပတ်သက်၍ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ဝန်ကြီးဌာနတို့နှင့် ညှိနှိုင်းပြီး ကျွန်တော် ဖြေကြားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပရဆေးပင်များကို နှစ်အလိုက် စိုက်ပျိုးမှုအခြေအနေမှာ ၂၀၁၄-၂၀၁၅ မှာ ဧကပေါင်း(၁၃၃၃၂)ရှိပြီး ရိတ်သိမ်းဧကမှာ(၁၀၃၈၅)ဧက ရှိပါတယ်။ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာတော့ စိုက်ဧကအားဖြင့် (၁၂၀၀၀)ကျော် ရှိပြီးတော့ ရိတ်သိမ်းဧကမှာ(၁၀၉၉၀) ရှိပါတယ်။ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်မှာတော့ စိုက်ပျိုးဧက(၁၂၀၇၀)ဧကရှိပြီး ရိတ်သိမ်းဧက (၁၀၅၅၀) ဧကရှိကြောင်း စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနရဲ့ စာရင်းများအရ သိရပါတယ်။

ပရဆေးပင် အများဆုံးစိုက်ပျိုးတဲ့ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များကတော့ မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီး၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ချင်းပြည်နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ကချင်ပြည်နယ်တို့မှာ အများဆုံး စိုက်ပျိုးကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးလျက်ရှိပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒီ ပရဆေးပင်အများစု က တော့ ပြည်တွင်း ဈေးကွက်များ၌သာလျှင် အရောင်းအဝယ်လုပ်နေတယ်လို့ သိရပါတယ်။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်း ဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ကုန်ပစ္စည်းများကို ပြည်ပမှတင်သွင်းခြင်း၊ တင်ပို့ခြင်းတို့ကို လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းနှင့်အညီ လိုင်စင်ပါမစ်များ ခွင့်ပြု ထုတ်ပေးလျက် ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့နိုင်ငံကထွက်တဲ့ ဥပမာ နန္ဒင်းတက်၊ ကွမ်းစားဂမုန်း၊ စကားပန်းပွင့်ခြောက်၊ ဖန်ခါးသီး ခြောက်၊ ကြောင်လျှာစေ့၊ ကြောင်ပန်းစေ့၊ နေလဲစေ့၊ ခပေါင်းစေ့၊ စမုန်နက်၊ တောဂျင်း၊ ရွေးရွက်၊ နန္ဒင်းခေါင်း စသဖြင့် များစွာသော ပရဆေးများကို ပြည်ပကုန်အဖြစ် ကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများသို့ တင်ပို့ရန် လိုင်စင်များကို ထုတ်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။

အခြားဖြစ်တဲ့ ဒီ နလင်ကျော်၊ ပရုတ်၊ ကရဝေး၊ သစ်လေးညှင်း၊ သစ်ကြပိုး၊ အုံတုံ၊ လောက်ယား၊ သစ်ယား၊ သစ်ယားမွှေး စသည့် ဆောဖရီးလ် ဆိုတာပါတဲ့အတွက် သူက အက်တက်စီဒြပ် ကို မွေးတယ်ပေါ့လေ၊ အက်တက်စီဒြပ်တွေကို ပါတဲ့အတွက် ဒါတွေကိုတော့ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို

ပြောင်းလဲသော ဆေးဝါးများအန္တရာယ်တားဆီးရေး ဗဟိုအဖွဲ့၏ထောက်ခံချက်နဲ့ပဲ လိုင်စင်ထုတ်ပေး ပါတယ်။ သူတို့က။ ဒီပရဆေး တင်ပို့မှုအနေနဲ့ ၂၀၁၄-၂၀၁၅ မှာ တန်ချိန်ပေါင်း(၂၂၆၁၁)တန်၊ တန်ဖိုးက ယူအက်စ်ဒေါ်လာ(၁၃)မီလီယံလောက် ရှိပါတယ်။ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ မှာတော့ တန်ချိန်ပေါင်း (၁၄၉၁၈) တန်၊ တန်ဖိုးက ယူအက်စ်ဒေါ်လာ(၉)သန်းလောက် ရှိပါတယ်။ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ မှာတော့ တန်ချိန် ပေါင်း(၂၁၁၅၉)တန်၊ တန်ဖိုးကတော့ ယူအက်စ်ဒေါ်လာ(၁၁.၈)သန်း ဒေါ်လာတင်ပို့ခဲ့ကြောင်း ကိုလည်း စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန စာရင်းဇယားအရ သိရှိရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဒီ တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာနအနေနဲ့ကတော့ ကျွန်တော်တို့ဌာနပိုင် ဥယျာဉ်ကြီး (၉)ခုရှိပါတယ်။ တိုင်းရင်းဆေးဥယျာဉ်ကြီး နေပြည်တော်၊ ရေဆင်း၊ ကြို့ကုန်း၊ ရွာသာကြီး၊ ရေတံခွန်တောင် (မန္တလေး)၊ ဖောင်းတော (ပြင်ဦးလွင်)၊ ဆည်ပေါက် (ပုပ္ပိုး)၊ ကန်သာယာ (မြိတ်)နဲ့ ကျွန်တော်တို့ University of Traditional Medicine, Mandalay ထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ပိုင်တဲ့ ဥယျာဉ်ကြီး(၉)ခု ရှိပါတယ်။ အဲဒီ ဥယျာဉ်ကြီး(၉)ခုကတော့ မျိုးထိန်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို တတ်နိုင်သမျှဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ အဓိကတာဝန်ကတော့ ဒီမှာထွက်လာတဲ့ မျိုးတွေကို ကျွန်တော်တို့ စက်ရုံ(၂)ရုံ ရှိပါတယ်။ ရန်ကုန်နှင့်မန္တလေးမှာ။ မန္တလေးကတော့ မထုတ်သေး ပါဘူး။ အဲဒါထုတ်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့မှာသုံးဖို့ ကုသရေးလုပ်ငန်း၊ သုတေသနဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းမှာ ကျွန်တော်တို့ သုံးလျက်ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဒီဦးစီးဌာနအောက်မှာလည်း ခုတင်(၅၀)ဆုံ၊ (၂၅)ခုတင်ဆုံ၊ (၁၆)ခုတင်ဆုံ တိုင်းရင်းဆေးရုံများနဲ့ ဆေးခန်းများတွင် အသုံးပြုရန်အတွက် ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်နဲ့ မန္တလေး မှာရှိတဲ့ တိုင်းရင်းဆေးဝါးစက်ရုံ (၂)ရုံကနေပြီးတော့ မန္တလေးက မထုတ်သေးပါဘူး။ ရှိပါတယ်။ ထုတ်လုပ်တဲ့ တိုင်းရင်းဆေးဝါးများအတွက် လိုအပ်တဲ့ ပရဆေးကုန်ကြမ်းများကို ကျွန်တော်တို့မှာရှိတဲ့ ပရဆေး ဥယျာဉ် (၉)ခုအနက်က လောလောဆယ် (၅)ခုမှာတော့ နည်းနည်းထောက်ပံ့နိုင်နေပါတယ်။

နောက် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးရဲ့ နောက်ဆုံးအပိုဒ်မှာ မေးတဲ့ မေးခွန်း(၃)ခု ရှိပါတယ်။ (၁)က စနစ်တကျ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေး၊ ဈေးကွက် တည်ငြိမ်မှန်ကန်ခြင်း၊ ဈေးနှိမ်၍ ဝယ်ယူခြင်းများ မရှိစေခြင်း၊ ကုန်အတွက် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ဈေးကွက်ရှာခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်မနေ့က စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူ Ph.D ရ တစ်ယောက်နှင့် ကျွန်တော်တွေ့ပြီးတော့ အဆက်အသွယ်ရပြီးတော့ ကျွန်တော်ဖြေကြားမှာပါ။ ဒီစိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနတို့က နေပြည်တော် ပရဆေးဥယျာဉ်အတွင်းမှာ ဆိုရင် ပရဆေးမျိုးပေါင်း(၂၀၀)ခန့်ကို စုစည်းပြီး မျိုးထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါတယ်။

မေးခွန်းမှာပါတဲ့ စနစ်တကျ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်အတွက်ကတော့ သူတို့အနေနဲ့ နည်းပညာ မျိုးစုံကို ဖြန့်ဝေနေပါတယ်။ မျိုးပွားခြင်း နည်းမျိုးတွေကိုလည်း ဖြန့်ဝေနေပါတယ်။ စနစ်တကျ စိုက်ပျိုးမှု ကိုလည်း စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက လုပ်နေပါတယ်။ နိုင်ငံခြားကုန်သည်များနှင့်လည်း ညှိပြီး ဂျပန် ကုမ္ပဏီများနှင့်လည်း ညှိပြီးတော့လည်း ကျွန်တော်တို့ တောင်ကြီး၊ အင်းလေးမှာ Research and

Development Centre (R&D) ရှိပါတယ်။ မန္တလေး၊ ညောင်ဦးအနီးမှာလည်း စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးကွင်း အနေနဲ့ စမ်းသပ်နေပါတယ်။ ဆိုလိုတာက လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များသည် Scientific သိပ္ပံနည်းကျ ဒီကိစ္စကို သုတေသနပြုလုပ်နေခြင်းဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တွေ့ရလို့ ကျွန်တော် ဝမ်းလည်းမြောက်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ နိုင်ငံပေါင်းမြောက်မြားစွာကိုလည်း တင်ပို့လျက်ရှိပါတယ် ဆိုတာကို စာရင်းဇယားတွေလည်း ကျွန်တော့်ဆီမှာ ပါလာပါတယ်။ တော်တော်လည်း တင်ပို့နေပါတယ်။ ဒေသအလိုက် ထွက်ကုန်ပြပွဲများ တွင်လည်း ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှာလည်း ဒီ ဝန်ကြီး ဌာနက ပြသပြီးတော့ လုပ်ဆောင်လျက်ရှိတယ် ဆိုတာကို ပြောကြားရင်းနဲ့ ဒီမေးခွန်းကို အဲဒီလောက်ပဲ ကျွန်တော်ဖြေဆိုပါတယ်။ ကျေးဇူးအများကြီးတင်ပါတယ်။

ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)၏ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း သောက်သုံးမှု ထိန်းချုပ်ရေးဥပဒေကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းပြီးသော်လည်း ပြည်သူများ လိုက်နာကျင့်သုံးမှုနှင့် အာဏာပိုင်များဘက်မှ ကြီးကြပ်အရေးယူမှုမရှိသလောက် အားနည်းနေခြင်း အပေါ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရမှ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးပါရန် တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက ဆက်လက်ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်က ပြန်လည်ဖြေရှင်း ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ် ရယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၃၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၆)ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင် အဆို တင်သွင်းထားတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း သောက်သုံးမှု ထိန်းချုပ်ရေး ဥပဒေကို ရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်သော်လည်း ပြည်သူများ လိုက်နာကျင့်သုံးမှုနှင့် အာဏာပိုင်များဘက်မှ ကြီးကြပ် အရေးယူမှု မရှိသလောက် အားနည်းနေခြင်းအပေါ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရမှ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေး ပါရန် တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို ဆွေးနွေးရန်ကျန်ရှိတဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ဆက်လက် ဆွေးနွေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ကျွန်တော် မဆွေးနွေးခင် ဒီ အခု ဆွေးနွေးမယ့် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများကို သော်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးကိုသော်လည်းကောင်း၊ နောက် လာမယ့်အဆိုတွေမှာ ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ ဒါ ကျင့်သုံးနိုင်ဖို့ အကြံပြုချင်ပါတယ်။

ဘာလို့လဲဆိုလို့ရှိရင် မိမိအဆိုတစ်ခု တင်လာရင် မိမိအဆိုကို ဒီအဆိုပေါ်မှာပေါ့၊ အဆိုရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကဘာလဲ၊ အဓိကထားပြီးတော့ ထိထိမိမိ ဆွေးနွေးစေချင်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အခုဒီမှာ အခုအဆိုမှာဆိုရင် ကျွန်တော် ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဆေးလိပ်နှင့်ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်း သောက်သုံးမှုထိန်းချုပ်ရေးဥပဒေ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်သော်လည်း ပြည်သူများလိုက်နာ ကျင့်သုံးမှုနှင့် အာဏာပိုင်များဘက်မှ ကြီးကြပ်အရေးယူမှု မရှိသလောက် အားနည်းနေတယ်။ အဓိက က ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းပြီးပြီ။ ပြည်သူတွေ လိုက်နာမှုအားနည်းတယ်။ အာဏာပိုင်တွေကလည်း အရေးယူမှု မရှိဘူး။

ဒါကြောင့်မို့လို့ အဆိုက သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့တွေကို ဒါ တိုက်တွန်းဖို့အဆို။ ဒါပေမဲ့ အခု ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ များသောအားဖြင့်က ဒီအဆိုပေါ်ကို ထိထိမိမိဆွေးနွေးတာ

မတွေ့ရဘဲနဲ့ ဆေးရွက်ကြီးကြောင့် ဘယ်လိုရောဂါတွေရတယ် ဆိုတာကို အဓိကထား ဆွေးနွေးတာမျိုးတွေ၊ နောက်တချို့တွေကျတော့ ဥပဒေက အားနည်းနေတာမျိုးတွေ၊ ဒီလိုမျိုးဆွေးနွေးသွားတာကို ကြားသိ နေရပါတယ်။ အဓိကကတော့ ဒါ ဆေးရွက်ကြီးကြောင့် ဒီလိုရောဂါတွေရလို့ ဒီလိုဥပဒေပြဋ္ဌာန်းတာ၊ ဆိုတော့ အဓိကကတော့ ခုန ဒီဆေးရွက်ကြီးကြောင့် ဘယ်လိုရောဂါရတယ်ဆိုတာကတော့ ဒါပြောတော့ ပြောသင့်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဓိကကတော့ ဥပဒေကို မလိုက်နာတာကို လိုက်နာအောင်၊ အာဏာပိုင် ဘက်ကလည်း ထိထိရောက်ရောက် အရေးယူနိုင်အောင် ဒါကို အဓိကထား ဆွေးနွေးစေချင်ပါတယ်။ အခုဆွေးနွေးတာက ခုန ဒါ ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ သိမှာပါ။ ပြောလိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ ဒီမှာ တချို့ ဆိုလည်း Power Point နဲ့ပြတယ်။ ဆေးရွက်ကြီးကြောင့် ဘယ်လို ရောဂါတွေရတယ်။ ရောဂါကို ရတဲ့ဟာကို အဓိကထား ဆွေးနွေးသလိုဖြစ်တော့ ဒီအဆိုနဲ့ သိပ်မဆိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုး ရှိပါတယ်။ တချို့တချို့ဆိုလည်း ဥပဒေက အားနည်းနေလို့ ဆိုတဲ့သဘောမျိုး။ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ ဆွေးနွေးမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ အဆိုကို သေသေချာချာလေ့လာပါ။ လေ့လာပြီး အဆိုကို ထိထိမိမိ ဆွေးနွေးစေချင် ပါတယ်။

ပထမဦးစွာ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)မှ ဦးခင်မျိုးဝင်း ဆွေးနွေးနိုင် ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၄၂။

ဦးခင်မျိုးဝင်း၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အမျိုးသားလွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး များ အားလုံးမင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)မှ အမျိုးသားလွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မျိုးဝင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပဲခူးတိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင် ၏ အဆိုကို ဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဆေးရွက်ကြီးကြောင့် ဖြစ်တတ်သော ရောဂါများကြောင့် နှစ်စဉ် လူဦးရေသန်းပေါင်း(၅.၄)သန်း သေဆုံးနေပါတယ်။ ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဆေးရွက်ကြီးကြောင့် သေဆုံးရမည့်လူဦးရေ တစ်နှစ်(၈)သန်းထိရှိလာမယ်လို့ ခန့်မှန်းထားပါတယ်။ ထို(၈)သန်းထဲမှ (၈၀)ရာခိုင်နှုန်းသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေး အဖွဲ့အစည်းဖြစ်တဲ့ WHO ၏ အစီရင်ခံစာအရ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ (၅)ရာခိုင်နှုန်းသာလျှင် ပြီးပြည့်စုံသော အမျိုးသားဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးရန်မှ ကင်းဝေးရေးဥပဒေများဖြင့် ကာကွယ်ခံ ရသည် ဟု ဖော်ပြထားပါတယ်။ ဆေးရွက်ကြီးနှင့် ဆေးလိပ်သုံးစွဲသူများ အားပေးသည့် ဝန်ဆောင်မှုကို လုံးလုံးရသည့်နိုင်ငံဆိုရင် (၉)နိုင်ငံသာရှိပါတယ်။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ (၅)ရာခိုင်နှုန်းသာ ရရှိသည့် အဓိပ္ပာယ် ရပါတယ်။

ဝင်ငွေအလယ်အလတ်ရှိသည့်နိုင်ငံများတွင် ဆေးရွက်ကြီးအခွန်ရရှိငွေသည် ဆေးရွက်ကြီး ထိန်းချုပ်ရေးအတွက် အသုံးပြုသည့်ငွေထက် အဆ(၄၀၀၀)ပိုများပါတယ်။ အနိမ့်ဆုံးဝင်ငွေအောက် ရှိသည့် နိုင်ငံများတွင် ဆေးရွက်ကြီးမှ အခွန်ရရှိငွေသည် ဆေးရွက်ကြီးထိန်းချုပ်ရေးတွင် အသုံးပြုသည့်

ငွေထက် အဆ(၉၀၀၀)ပိုများပါတယ်။ ကမ္ဘာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ဆေးရွက်ကြီးသည် ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးသာမက စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေး ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဆင်းရဲမွဲတေမှု ကို ပိုမိုဆိုးရွားစေပြီး စားသောက်စိုက်ပျိုးသည့် လယ်မြေများကို ဆေးရွက်ကြီး စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ် ပြောင်းလဲခြင်းအားဖြင့် ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုကို ပိုမိုဆိုးရွားစေပါတယ်။ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းအား ကိုလည်းကျဆင်းစေပါတယ်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း ထိခိုက်စေပါတယ်။ နိုင်ငံတော်တော်များများ သည် ဆေးရွက်ကြီးသုံးစွဲမှု အန္တရာယ်များကို ရုပ်ပုံများ အသုံးပြု သတိပေးခြင်းကို တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် အသုံးပြုလာကြပါတယ်။

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် (၁၉)နိုင်ငံတွင် ဆေးရွက်ကြီးထုတ်လုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဈေးကွက်မြှင့်တင်ရေး နည်းဗျူဟာများကို ဥပဒေများထုတ်ပြန်ကာ တားမြစ်ထားပါတယ်။ ဥပမာ - ပနားမားနိုင်ငံတွင် ရုပ်မြင် သံကြား၊ သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်း၊ အင်တာနက်အရောင်းဌာနနှင့် စာတိုက်များမှာ ဆေးရွက်ကြီးဆိုင်ရာ ကြော်ငြာများကို တရားဝင်ပိတ်ပင်ထားပါတယ်။ ဆေးရွက်ကြီးကုမ္ပဏီများ လုပ်ငန်းများမှာ စပွန်ဆာ ပေးသည့် ထုတ်ကုန်များကိုလည်း ခွင့်မပြုပေ။ အိုင်ယာလန်၊ နယူးဇီလန်၊ နော်ဝေ၊ စပိန်၊ ထိုင်း၊ တူရကီနဲ့ ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံများ အပါအဝင် နိုင်ငံပေါင်း(၅၀)ကျော်တွင် အရောင်းဌာနများတွင် ဆေးရွက်ကြီးနဲ့ ဆေးလိပ်ဆိုင်ရာ ကြော်ငြာခြင်းကို ပိတ်ပင်ထားပါတယ်။

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်း WHO ၏ အစီရင်ခံစာအရ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် နိုင်ငံပေါင်း (၃၀) တွင် ဆေးလိပ်ကင်းစင်နယ်မြေ သတ်မှတ်သည့် ဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းကျင့်သုံးနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ပနားမား၊ စပိန်နဲ့ ဥရုဂွေးကဲ့သို့သော နိုင်ငံများတွင် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားများနှင့် နိုင်ငံသားများသည် ဘား၊ စားသောက်ဆိုင်၊ ကာဆီနို ကဲ့သို့သော အများပြည်သူဆိုင်ရာနေရာများတွင် (၁၀၀)ရာခိုင်နှုန်း ဆေးလိပ်ကင်းစင်နယ်မြေအဖြစ် စိတ်ချလက်ချ နေနိုင်ပြီဖြစ်ပါတယ်။ ပြိတိန်နိုင်ငံတွင် ဆေးရွက်ကြီးခွန် သည် လက်လီရောင်းဈေး၏ (၇၇)ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ဆေးလိပ်ဈေးနှုန်းသည် (၂၀၀)ရာခိုင်နှုန်းအထက်သို့ ရောက်ရှိသွားသည်။ သို့ဖြင့် အရွယ်ရောက်ပြီး ဆေးလိပ်သောက်သုံးသူဦးရေမှာ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် (၂၇)ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် (၂၀) ရာခိုင်နှုန်းသို့တိုင် ကျဆင်းသွားပါတယ်။

ဆေးရွက်ကြီးထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာ မူဘောင်သဘောတူစာချုပ်ကို အားပေးသည့် အနေဖြင့် နိုင်ငံများစွာသည် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဆောင်ရွက်ခြင်းများအား ဆေးရွက်ကြီးလုပ်ငန်းများမှာ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ခြင်းကို လျှော့ချခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ ပိတ်ပင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံအချို့သည် နိုဘယ်လ်အိုင်ဒီယာ ခေါ်သည့် သတ်မှတ်ရက်နောက်ပိုင်းမှာ မွေးဖွားလာ သူများအား ဆေးလိပ်ရောင်းချခြင်းကို တားမြစ်သည့်ဥပဒေများ ထုတ်ပြန်ရန် စဉ်းစား လာကြပါတယ်။ ဥပမာ-၂၀၀၇ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းမှာ မွေးဖွားသူများအား ဆေးလိပ်မရောင်းချခြင်း၊ မည်သည့်နိုင်ငံမှ နိုဘယ်လ်အိုင်ဒီယာကို အသုံးပြုသေးခြင်းမရှိသော်လည်း တက်စမာနီးယား၊ စင်ကာပူနဲ့ ဖင်လန်နိုင်ငံ တို့သည် ၎င်းဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းရန်သင့်/မသင့် စတင်စဉ်းစားနေကြပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်းသောက်သုံးမှုထိန်းချုပ်ရေး ဥပဒေကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၄ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်သော်လည်း ယခုအချိန်ထိ အာဏာသက်ဝင်မှု မရှိသေးပေ။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်းသောက်သုံးမှု ထိန်းချုပ်ရေးဥပဒေရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်သော်လည်း ပြည်သူ့အများသိရှိအောင် လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်အောင် သတင်းအချက်အလက်များကို စဉ်ဆက်မပြတ် ထုတ်ပြန်ဆောင်ရွက် ပေးသင့်ပါတယ်။ ပြည်သူများမသိရှိ၍လား။ အာဏာပိုင်အဖွဲ့မှ ကြီးကြပ်အရေးယူမှုများ မပြုလုပ်၍ လား။ ယခုဆိုလျှင် လူစည်ကားရာနေရာ ကားဂိတ်၊ ရထား၊ ဘူတာရုံ၊ ဈေးနဲ့ လမ်းဆုံလမ်းခွများတွင် ကွမ်းယာဆိုင်များ၊ ဆေးလိပ်ရောင်းသောသူများကို နေ့စဉ်နှင့်အမျှ မြင်တွေ့နေရပါတယ်။ အသက်မပြည့်သော ကျောင်းသားအရွယ် ကလေးငယ်များလည်း ဆေးလိပ်၊ ကွမ်းယာ၊ ရောင်းခြင်း၊ ဝယ်ခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းများကို တွေ့ရှိနေရ မြင်တွေ့နေရပါတယ်။ မူးယစ်ဆေးက အစ ဆေးလိပ်က ဆိုတဲ့ဆောင်ပုဒ်အတိုင်း လူငယ်များဟာ ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း၊ ကွမ်းစားခြင်းမှတစ်ဆင့် ယားမား ခေါ် WY စိတ်ကြွဆေးပြားများ သုံးစွဲလာကြပါတယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံးလည်း သုံးစွဲသူများ ပျံ့နှံ့လျက်ရှိပါတယ်။ ဆေးလိပ်၊ ကွမ်း သုံးစွဲသူများအားလုံးက ယာမား ခေါ် WY စိတ်ကြွဆေးပြားသုံးစွဲသူ မဟုတ်သော်လည်း ယာမား ခေါ် WY စိတ်ကြွဆေးပြားသုံးစွဲသူများ အားလုံးနီးပါးဟာ ဆေးလိပ်နှင့် ကွမ်းယာကို သုံးစွဲ ကြပါတယ်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ရှိတဲ့ ဆေးလိပ်၊ ကွမ်း သုံးစွဲသူ အရေအတွက်ထက် နောက်လာ မယ့် လူငယ်မျိုးဆက်သစ်မှာ ဆေးလိပ်၊ ကွမ်းသုံးစွဲသူများအရေအတွက် နည်းသွားအောင် မူးယစ် ဆေးဝါးသားကောင်အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်အောင် ဆေးလိပ်နှင့်ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်းသောက်သုံး မှု ထိန်းချုပ်ရေးဥပဒေကို ယခုမှစပြီး ပြည်သူများလိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ရန် အာဏာပိုင်များဘက်မှ ကြီးကြပ်အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရကို တင်ပြရင်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင် ၏ အဆိုကို လေးလေးနက်နက် ထောက်ခံဆွေးနွေးအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၀:၄၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ **။ ဆက်လက်ပြီး စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ ဦးခင်မောင်ဝင်း ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။**

အချိန်၊ ၁၀:၄၇။

ဦးခင်မောင်ဝင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)။ **။** လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အားလုံး မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ စစ်ကိုင်းတိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ ဦးခင်မောင်ဝင်း ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီး ထွက်ပစ္စည်း သောက်သုံးမှုထိန်းချုပ်ရေး ဥပဒေကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းပြီးသော်လည်း ပြည်သူများ လိုက်နာ ကျင့်သုံးမှုနှင့် အာဏာပိုင်များဘက်မှ ကြီးကြပ်အရေးယူမှု မရှိသလောက် အားနည်းနေခြင်းအပေါ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရမှ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးပါရန် တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို အပြုသဘော ထောက်ပြ အကြံပြု ဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အဆိုဟာ မှန်ကန်ကောင်းမွန်သော်လည်း မြန်မာ့လူ့ဘောင် အဖွဲ့အစည်း၏ လက်တွေ့ဘဝနှင့်ကိုက်ညီဖို့ရန် လိုအပ်လှပါတယ်။ အချိန်အခါနဲ့ အခြေအနေ ပေးဖို့လည်း လိုပါတယ်။ လက်ရှိအခြေအနေမှာ အခြေခံလူတန်းစားများဟာ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးမှုနှင့် ရင်ဆိုင် ကြုံတွေ့နေရပြီး စားဝတ်နေရေးကို ခက်ခဲစွာ ရုန်းကန်ဖြေရှင်းနေကြရပါတယ်။ လယ်ယာထွက်ကုန် ဈေးနှုန်းလည်းကျ၊ ပြည်တွင်းအသားတင်ထုတ်ကုန်လည်း နည်းပါး၍ အလုပ်အကိုင် ရှားပါးသည့် ပြဿနာနှင့် ကြုံတွေ့ရင်ဆိုင်နေရပါတယ်။ လမ်းဘေးဈေးဆိုင်များ၊ လမ်းဆုံလမ်းဝှံနှင့် ကားဂိတ်များ၊ ရုပ်ရှင်ရုံများ၊ ပွဲလမ်းသဘင်များမှာ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းများ ပါရှိသော ဆေးလိပ်နှင့် ကွမ်းယာ ရောင်းချမှုများဟာ မိရိုးဖလာကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါပြီ။ ဆေးလိပ်နှင့်ကွမ်းယာ သုံးစွဲမှုဟာ မြန်မာ့လူ့ဘောင် လောကမှာ အမြစ်တွယ်နေတာ ကြာခဲ့ပါပြီ။ တကယ်တော့ ဆေးလိပ်၊ ကွမ်းယာ ရောင်းချ အသက်မွေးသူ တွေဟာ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှု၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတို့ကြောင့် ပေါ်ထွက်လာ ခြင်းဖြစ်ပြီး စားဝတ်နေရေးဖြေ ရှင်းနေရခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆေးလိပ်၊ ကွမ်းယာ လောကသားများရဲ့ ပကတိအနေအထားကို မျက်ကွယ်ပြု၍ မရနိုင်ပါ။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အာဏာပိုင်များဘက်မှ ကြီးကြပ်အရေးယူမှုများ ရှိလာပါက အခြေခံ လူတန်းစား၏စားဝတ်နေရေးကို ခက်ခဲစေမှာဖြစ်ပါတယ်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတွေကို ဖန်တီး ပေးပြီးမှ သို့မဟုတ်ပါက ဥပဒေပါ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းတွေကို လူထုကြား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စည်းရုံး ပညာပေးကာလတစ်ရပ်ကို ကျော်ဖြတ်ပြီးမှ ကြီးကြပ်အရေးယူမှုများကို ပြုလုပ်သင့်ပါတယ်။ စည်းနဲ့ ကမ်းနဲ့ နေသားကျနေပြီဖြစ်တဲ့ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံမျိုးမှာ အကောင်အထည်ဖော်ရတာ လွယ်ကူ ပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံလိုမျိုးမှာ အကောင်အထည်ဖော်ရတာ ခက်ခဲမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ ဆိုရပါက ဖားကန့်ဒေသမှာ အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေစားသောက်နေရတဲ့ ရေမဆေးသမားများရဲ့ အခြေအနေမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှုကြောင့် ရေကြည်ရာ၊ မြက်နုရာ ရောက်လာကြပြီး ဘဝကို ခက်ခဲကြီးစွာ ရုန်းကန်နေကြရပါတယ်။ ရေမဆေးသမား (၄)သိန်းနီးပါးခန့်ဟာ ရေများရေနိုင်၊ မီးများ မီးနိုင်ဖြစ်နေ၍ လက်တွေ့ပကတိအနေအထားမှာတော့ အာဏာပိုင်များရဲ့ ကြီးကြပ်အရေးယူမှု များဟာ အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိပါ။ ဆေးလိပ်နှင့် ကွမ်းယာ လောကသားများအပေါ် ကြီးကြပ် အရေးယူမှုများ ဆောင်ရွက်မည်ဆိုလျှင် ပကတိ အနေအထားမှာ အောင်မြင်ရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါး ပြီး အခြေခံလူတန်းစား၏ ဘဝများစွာကိုသာ ထိခိုက်နစ်နာစေမှာဖြစ်ပါတယ်။ အမြစ်တွယ်နေပြီ ဖြစ်တဲ့ ဆေးလိပ်၊ ကွမ်းယာလောကသားများအပေါ် ချက်ချင်းအရေးယူကြီးကြပ်မှုများ ပြုလုပ်ပါက နွားလှည်းကို ဇက်ကြိုးဆောင့်ဆွဲသလိုမျိုး၊ ကားကို ဒက်စတော့ အုပ်သလိုမျိုး ဖြစ်မှာစိုးရိမ်မိပါတယ်။ အချိန်ပေးပြီး စနစ်တကျ အစီအမံများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ဒီမိုကရေစီ ယဉ်ကျေးမှုအမြစ်တွယ်အောင် ကြိုးပမ်းနေချိန်။ ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးကာလတစ်ရပ်ကို ဖြတ်သန်းနေချိန်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့နေထိုင်တတ်တဲ့ လူ့ဘောင်အသိုင်းအဝိုင်းတစ်ရပ်၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ကို မတည်ဆောက်နိုင်ခင်မှာ အဆိုကို အာဏာပိုင်များဘက်မှ ကြီးကြပ်အကောင်အထည်ဖော်ရန် မသင့်သေးပါခင်ဗျား။ ထို့အတွက်

တကယ်အရေးတကြီးလိုအပ်နေတဲ့ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပွင့်လင်းလာပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု လမ်းကြောင်းပေါ် တက်လှမ်းနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းပြီးမှသာ ဆောင်ရွက်သင့်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျန်းမာရေးကို မထိခိုက်အောင် အဓိကလုပ်ရမှာက တစ်ဖက်နိုင်ငံမှ ဝင်ရောက်လာနေတဲ့ ကျန်းမာရေးကို ဆိုးဆိုးဝါးဝါးထိခိုက်စေတဲ့ ကွမ်းစားဆေးတွေကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဆေးလိပ်၊ ဆေးရွက်ကြီး သုံးစွဲမှုကို ပိတ်ပင်လိုမယ်ဆိုရင် မြန်မာနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ဗာဂျီးနီးယား ဆေးစိုက်တဲ့တောင်သူတွေရဲ့ ဘဝတွေကို အလုပ်လက်မဲ့မဖြစ်အောင် ကြိုတင်စီမံထားဖို့လည်း လိုအပ် ပါတယ်။ ကွမ်းယာရောင်းချသူတွေကိုလည်း အလုပ်လက်မဲ့ဘဝ မရောက်အောင် စီမံဖက်ဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဆေးပေါ့လိပ်အပါအဝင် ဆေးရွက်ကြီး ကုမ္ပဏီကြီး(၆)ခုဟာ နှစ်စဉ် ဆေးလိပ်သန်းပေါင်း (၁၂၀၀၀)ခန့် ထုတ်လုပ်နေတာကိုလည်း လျော့ချသင့်ပါတယ်။ ရန်ကုန်မြို့တွင်း ကျောက်တံတားမြို့နယ်ကို ရန်ကုန်စည်ပင်ယာယာရေးကော်မတီက ဆေးလိပ်ငွေ ကင်းစင်နယ်မြေ အဖြစ် စတင်အကောင်အထည်ဖော်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ကြားသိရပါတယ်။ သက်ဆိုင်သူများအားလုံးနှင့် လူထုအင်အား ပူးပေါင်းပြီး ဆေးလိပ်ငွေကင်းစင်နယ်မြေများ စီမံချက်ချ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အကြံပြုတိုက်တွန်းရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျား။ (ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၀:၅၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ ဦးမျိုးဝင်း ဆွေးနွေး နိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၀:၅၃။

ဦးမျိုးဝင်း၊ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)။ ။ အားလုံးမင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော် ကတော့ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)က ဦးမျိုးဝင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင် တင်သွင်းတဲ့အဆိုပေါ် ကျွန်တော့်ရှေ့မှာ ကိုယ်စားလှယ်(၁၈)ဦးတို့ရဲ့ ဆွေးနွေးချက်တွေနဲ့ အတော်စုံလင် နေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်စားလှယ်(၂)ဦးကလွဲပြီး အားလုံးထောက်ခံဆွေးနွေးသွားကြပါတယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ အခြားရှုထောင့်တစ်ဖက်ကနေ ဆွေးနွေးတင်ပြမှာဖြစ်ပါတယ်။ Power Point သုံးစွဲခွင့်ပြုဖို့ ခွင့်တောင်းခံအပ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ န.အ.ဖ အစိုးရလက်ထက်က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး အစိုးရ(၃)ဆက်ပြောင်းသွားပြီ ဖြစ်တဲ့ ဒီ(၁၀)နှစ်သားဥပဒေမှာ ပါဝင်တဲ့ အခန်းတွေနဲ့ အရေးကြီးဆုံးက ဗဟိုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းနဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်များဆိုတဲ့ အခန်း(၃)ဖြစ်ပါတယ်။ မနေ့တုန်းက ဒေါက်တာဦးကြွယ်ကြွယ် က ဒီဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သူတွေကိုယ်တိုင် အရေးယူဆောင်ရွက်ဖို့ ရှောင်လွှဲခဲ့တယ်ဆိုပြီး ဆွေးနွေးခဲ့တာ မှန်ပါတယ်။ ဗဟိုအဖွဲ့ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီးကို ဥပဒေအရ ခန့်အပ်ထားပေမယ့် ဥက္ကဋ္ဌက ဦးဆောင်အလုပ်လုပ်သူ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီဥပဒေအရ အဓိက ဦးဆောင်ရမယ့်သူကို Slide မှာ လိုင်းအနီလေးနဲ့ ပြထားပါတယ်။ အတိအကျသတ်မှတ်ထားသူကို ဦးစီးဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေး အပ်ခြင်းခံရသူက တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးဖြင့်လည်းကောင်း ဥပဒေအရဆိုရင် သူ့အလုပ်မလုပ်လို့ အခုလိုဖြစ်တာပါ။ အခုဒီအဖွဲ့ ရှိသေးရဲ့လား။ ဒီအဖွဲ့ရဲ့ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်တွေကို သိလိုပါကြောင်း စတဲ့

မေးခွန်းမျိုး ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနကို မေးဖူးပါရဲ့လား။ အခု ဝန်ကြီးဌာနကို မေးခွန်းတစ်ခုတောင် မမေးရသေးခင် အစိုးရကို အဆိုတင်တဲ့သဘောက တစ်ဆင့် ကျော်နေသလို ဖြစ်နေ ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ဒီလုပ်ငန်းက တစ်နိုင်ငံလုံးက ပြည်သူတွေနဲ့ သက်ဆိုင်တာကြောင့် ကြီးမားကျယ်ပြန့်ပါတယ်။ အပေါ်ကနေအောက်အထိ အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်ဟာ အားကောင်းဖို့ လိုသလို ဥပဒေရဲ့အားနည်းချက်ကြောင့် မြို့နယ်အဆင့် သောက်သုံးမှုကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ဆိုတဲ့ နာမည် ကိုတောင် ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်မြို့နယ်မှာ ကိုယ်မကြားဖူးပါဘူး။ ခေတ်အဆက်ဆက် အကောင်းစား ဆောင်ပုဒ်ရေး၊ ဆိုင်းဘုတ်တွေ နေရာအနှံ့ထောင်၊ ပြီးတော့လည်း ဘာမှဖြစ်မလာ၊ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေဟာ ဆေးမတိုးတဲ့ လူနာလိုပဲ ဆောင်ပုဒ်မတိုးတဲ့ ပြည်သူတွေ ဖြစ်ကုန်ပါပြီ။ စီးကရက်ဗူးပေါ် ဘာပုံပဲကပ်ကပ်၊ သောက်နှုန်းက မကျပါဘူး။ အခုကျွန်တော်တို့က အစိုးရကို ဒီအဆိုနဲ့ တိုက်တွန်းရင် တိကျတဲ့ဖွဲ့စည်းပုံမရှိ၊ အင်အားမကောင်းတဲ့ အဖွဲ့တွေပဲ မြို့နယ်တွေမှာ ထပ်ပေါ်လာပြီး ထုံးစံအတိုင်း တစ်ပွဲထိုး လုပ်ကြဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအခါ စည်းကမ်းမဲ့ သုံးစွဲမှုတွေကို ထိန်းသိမ်းဖို့ကျတော့ လူအင်အားကမရှိ၊ ဒီတော့ အခုလိုမျိုးပဲ ဂျာအေးသူအမေရိကန်တွေ ကဗျာပဲ ကျွန်တော်တို့ တစ်တွေ ဒီလွတ်တော်ထဲမှာ လာရွတ်နေရဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဥပဒေအရင် ပြင်ရပါမယ်။ ဒီကြီးမားကျယ်ပြန့်တဲ့ လုပ်ငန်းအတွက် အဆင့်တိုင်းမှာ ပြည်သူအား ရယူဖို့ စီမံရပါမယ်။ လစာပေးထားတဲ့ ရုံးအဖွဲ့နဲ့ လုပ်ရပါမယ်။ အာဆီယံ (၁၀)နိုင်ငံထဲမှာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ဒီလုပ်ငန်းအတွက် ရန်ပုံငွေမထားရှိတဲ့နိုင်ငံဖြစ်တော့ ငွေသုံးစွဲမှုပိုင်းမှာ အခက်အခဲ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီရန်ပုံငွေ ထားဖို့နဲ့ ထိန်းချုပ်ရေးအဆင့်ဆင့် ထားရှိဖို့ကိုလည်း လုပ်ဆောင်သင့် ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ “မဝယ်ဘူး၊ မယ်ခူးတဲ့ ဖက်စို ဆိုတဲ့ မယ်ခွေရဲ့ ကဗျာတွေ၊ “တံတားဦးက ကွမ်းနုဝါ၊ ငမြာက ဆေး ဆိုတဲ့ ဖိုးသူတော် ဦးမင်းရဲ့ ကဗျာတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ အလယ်တန်း ကျောင်းသားဘဝက သင်ရိုးပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေပါ။ ဒါကြောင့် အစိုးရရဲ့ အားနည်းတဲ့ ပညာပေးမှု တွေကြား ဆေးလိပ်သောက်၊ ကွမ်းစားရင်း ကြီးပြင်းလာခဲ့တဲ့ လူကြီးပိုင်းတွေဟာ ဂျေညီညီ ရဲ့ စွဲနေပြီ သီချင်းကို သီဆိုနေကြခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရအနေနဲ့ ဒါတွေကို လျော့ကျအောင် လုပ်ဖို့ခက်ခဲပြီး အချိန်ယူရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဓိကလုပ်သင့်တာက ဆေးလိပ်သောက်သူ လူငယ်အသစ် မတိုးပွား အောင်ပါ။ လူငယ်တွေ ဆေးလိပ်စသောက်တာ စီးကရက်တွေနဲ့ပါ။ ဘယ်လူငယ်မှ ဆေးပေါ့လိပ်နဲ့ စပြီး ရှိုးမထုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် စီးကရက်ကို အသက်မပြည့်သေးတဲ့လူငယ်တွေ၊ အလွယ်တကူ လက်တည့် မစမ်းနိုင်တဲ့ဈေးနှုန်းဖြစ်အောင် အရင်ကြပ်မတ်ရပါမယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒီ Slide က မြန်မာပြည်မှာ လူသုံးများတဲ့စီးကရက်ကုမ္ပဏီတွေပါ။ အဲဒီ ကုမ္ပဏီတွေဟာ ပြည်တွင်းမှာ ဆေးလိပ်သောက်သူ၊ စီးကရက်သောက်သူ လျော့ကျသွားမှာ အကြောက် ဆုံးသူတွေဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်က ထွက်ခွာသွားတဲ့ British American Tobacco Company သည် မရမက ပြန်ဝင်လာတာကို ကြည့်ရုံနဲ့တင် ပြည်တွင်းဈေးကွက် အခြေအနေကောင်းမှုကို ခန့်မှန်း နိုင်ပါတယ်။ လက်ရှိ ပြည်တွင်းဖြစ် စီးကရက်ဈေးတွေဟာ ပြည်ပကသွင်းတဲ့ စီးကရက်ဈေးရဲ့ လေးပုံ

တစ်ပုံလောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ အာဆီယံမှာ ဒီလို (၄)ဆလောက် ဈေးကွာတာ တစ်နိုင်ငံမှ မရှိပါဘူး။ အရင်က မာဘိုလိုဇေးလောက်ရှိတဲ့ မိုင်းဆဲဗင်းတို့၊ လပ်ကီးစရိုက်စီးကရက်တွေဟာ ပြည်တွင်းမှာလည်း လာထုတ်ရော တစ်ဝက်လောက်ဈေးနဲ့ ရောင်းချသွားနိုင်ကြတာကိုကြည့်ရင် လျော့ရဲတဲ့ ပြည်တွင်း စီးကရက်ဈေး ကြပ်မတ်မှုအနေအထားကို သိနိုင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာက ဈေးပေါ်ပြီး အလွယ်တကူနဲ့ နေရာမရွေး စီးကရက်ကို ဝယ်သောက် လို့ ရနေပါတယ်။ ဒီတော့ သောက်သုံးသူများပြီပေါ့။ ဒီ Slide က အာဆီယံ(၁၀)နိုင်ငံထဲက နိုင်ငံအလိုက် လူသောက်အများဆုံးစီးကရက်ရဲ့ ဈေးနှုန်းတွေဖြစ်ပါတယ်။ ပုံမှာမြင်ရတဲ့အတိုင်း ရွှေမြန်မာကတော့ ဈေးအပေါ်ဆုံးနဲ့ ရောင်းအားကလည်း ပြောစရာမရှိပါပဲ။ စီးကရက်အခွန်တိုးဖို့ ပြည်ထောင်စုမှာ ကျွန်တော် ဆွေးနွေးဖူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလုပ်ငန်းနဲ့ ဆက်နွယ်နေသူများရဲ့ အင်အားကြီးမှုနဲ့ အစိုးရရဲ့ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလိုအပ်ချက်တွေက ဒါကို အဟန့်အတားဖြစ်စေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအဖို့ ဒီရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ အထူးလိုအပ်တယ်ဆိုတာ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ FDI တွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံသား တွေကို အလုပ်အကိုင်နဲ့ နည်းပညာပေးဖို့သာ ဖြစ်သင့်ပြီး ရောဂါပေးဖို့နဲ့ သေတွင်းပို့ဖို့ မဖြစ်သင့် တာကြောင့် စီးကရက်နဲ့ အရက်တို့လို လုပ်ငန်းတွေအပေါ် အခွန်ဖြေလျော့ပေးမှုကို ရှောင်ကြဉ်ဖို့ လိုပါတယ်။ တစ်ဖက်ကလည်း အစိုးရသစ်ကို လွှတ်တော်က တိုက်တွန်းမှ ထလုပ်တတ်တဲ့ အစိုးရမျိုး မဖြစ်စေလိုပါဘူး။ ကိုယ့်အလုပ်ကို တာဝန်သိသိ လုပ်တတ်တဲ့အစိုးရမျိုးပဲ ဖြစ်စေလိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို မဲပေးခဲ့ကြတဲ့ ပြည်သူအများစု စိတ်အားထက်သန်စွာနဲ့ နားစွင့် နေကြတာက သူတို့ရဲ့ လူနေမှုနေ့စဉ်ဘဝတွေမှာ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရတဲ့ အခက်အခဲများကို ကူညီဖြေရှင်းပေးနိုင်မယ့် အဆိုတွေ၊ မေးခွန်းတွေလို့ပဲ ထင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီထက်အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေအများကြီး လုပ်ဖို့ရှိနေတဲ့ သက်တမ်းနုနေသေးတဲ့ အစိုးရသစ်အပေါ် ဘူးလေးရာ ဖရုံဆင့် မဖြစ်ရလေအောင် အခု အဆိုကို အစိုးရအဖွဲ့အစား သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနနဲ့ ထိန်းချုပ်ရေးအဖွဲ့ကိုသာ တိုက်တွန်း သင့်ပါကြောင်း သုံးသပ်အကြံပြုဆွေးနွေးအပ်ပါတယ်။ အားလုံး ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၀:၅၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ဦးလှဆန်း ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၀:၅၉။

ဦးလှဆန်း၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)။ ။ မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ မကွေး တိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ကျွန်တော် ဦးလှဆန်း မှ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁) ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင် ရဲ့ အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေး အကြံပြုတင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာတစ်ယောက်က တပည့်တစ်ယောက်အား အိမ်စာလေ့ကျင့်ခန်းပေးလိုက်သလို အိမ်စာ ပြီးခဲ့ရဲ့လားမေးတော့ တပည့်က ခေါင်မိုးထိုးပြ အိမ်စာမလုပ်ပဲ စာအုပ် ခေါင်မိုးထိုးထားကြောင်း ပြောလိုက်သလိုပါပဲ။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှာ ပြဋ္ဌာန်းပြီး ၂၀၀၇ ခုနှစ်မှာ အာဏာတည်ခဲ့တဲ့ဥပဒေ လက်ခံ

ကျင့်သုံးရန် မဆောင်ရွက်ခဲ့ပဲ ခေါင်မိုးထိုးထားလို့ ဆေးလိပ်၊ ဆေးရွက်ကြီးသောက်တဲ့ ရာခိုင်နှုန်းက (၁၅)နှစ်အထက်ပုဂ္ဂိုလ်က (၄၃)ရာခိုင်နှုန်း၊ ဆေးရွက်ကြီးအသုံးပြု ကွမ်းစားသုံးမှုက (၅၂)ရာခိုင်နှုန်း ကျော် အဆင့်ရောက်နေတာ အားလုံးအသိပါပဲ။ ဒီဥပဒေပြဋ္ဌာန်းမှု ဆက်စပ်ကြည့်တော့ ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်ဆိုတာ အာဏာရှင်ခေတ်ပါပဲ။ ၁၉၈၈ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းတယ်၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ် ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို ဝန်ထမ်းဘဝနဲ့ပြောင်းရတော့ ရန်ကုန်မြို့ ဘတ်စ်ကားစီးတဲ့အချိန် မီးပွင့်မှာ ကွမ်းတံတွေး ထွေးရင်၊ ဆေးလိပ်သောက်ရင်၊ ကားပေါ်မှဆင်းရင် သက်ဆိုင်ရာ စောင့်ကြပ်ပုဂ္ဂိုလ်က အပြစ်ကျူးလွန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုင်ထလုပ်ခိုင်း၊ ဖားခုန်ခုန်ခိုင်း၊ နားရွက်ဆွဲခိုင်းလုပ်တော့ ကြောက်လိုက်ကြတာ။ ယာဉ်မောင်း တွေကလည်း သူတို့ကိုယ်တိုင်စားဖို့နေနေသာသာ ခရီးသည်ကို အမြဲသတိပေး နေကြရပါတယ်။ အဲဒီလို ကျင့်သုံးသလိုမျိုး ဆက်လက်ကျင့်သုံးမယ်၊ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပြီးသည့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ မေလမှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလအထိ (၃)နှစ်လောက်ဆက်တိုက် ဥပဒေကို အာဏာနဲ့ ဥပဒေပေါင်းပြီး ကျင့်သုံးခဲ့မယ်၊ ပြီးခဲ့တဲ့ အစိုးရလက်ထက်(၅)နှစ်လည်း ကျင့်သုံးခဲ့မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဒီလောက် ဆိုးစရာအကြောင်းရှိမယ် မထင်ပါဘူး။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ရွေးကောက်ပွဲပြီးတော့ ခေါင်းဆောင်၏ စီမံခန့်ခွဲမှုအရ လွှတ်တော်မတက်ခင် စနေနေ့တိုင်း အမှိုက်ကောက်၊ အမှိုက်ရှင်းတော့ ကိုယ့်အဖွဲ့အစည်းနဲ့ စည်ပင် ကလွဲပြီး ပြည်သူမပါဝင် အမှိုက်ကောက်တာ မိမိစိတ်ဓာတ်နဲ့မိမိ ကျန်တဲ့သူမကောက်လည်း ကိစ္စမရှိ ပါဘူး။ အမှိုက်ကို စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ ပစ်ရင်တော့ ကိစ္စရှိလာပါပြီ။ ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ ဆေးလိပ်၊ ဆေးရွက်ကြီး မိမိဘာသာ မိမိအခွင့်အရေး လွတ်လပ်စွာသုံးစွဲနိုင်ပါတယ်။ သို့သော် ဘေးပတ်ဝန်းကျင် ထိပါးလာရင်တော့ ဥပဒေအရ ကိစ္စရှိလာပါပြီ။ ပြည်သူပြည်သားတွေ ဆိုင်ကယ်စီးရင် ဦးထုပ်ဆောင်းဖို့ ဘာကြောင့်လဲ၊ ဦးခေါင်းခွံနှင့် ဦးနှောက်ကို တိုက်ရိုက်ထိခိုက်မှာစိုးလို့ ဆောင်းခိုင်းတဲ့ဥပဒေ၊ ဆေးလိပ်၊ ဆေးရွက်ကြီးမသောက်သုံးပါနှင့်ဆိုတာ နှလုံးတွေ၊ အဆုတ်တွေ တိုက်ရိုက်ထိခိုက်မှာစိုးရိမ်၍ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းသည် မိမိတို့ကျန်းမာရေးအတွက် ပြောဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြည်သူပြည်သားများ သိရှိဖို့ လိုပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်ဝန်းကျင် ရန်ကုန်မြို့ ဆူးလေဘုရားတစ်ဝိုက်မှာ ဒေါက်ဒေါက်နဲ့ ခွက်ခေါက်ပြီး ရေခဲရေတစ်ခွက်ကို တစ်မတ်လို့ရောင်းတော့ ကျွန်တော်တို့ ဝယ်သောက် တာ အားလုံးအသိပါပဲ။ ယခုကျတော့ ရေခဲရေ အလကားပေးတောင် သောက်မှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။ ရေခဲစိမ် ရေသန့်မှ သောက်နေကြပါပြီ။ ဆေးလိပ်၊ ဆေးရွက်ကြီးသောက်ကြတော့ ဖက်ဆေးလိပ်၊ သနပ်ဖက်ဆေးလိပ်၊ စီးကရက်၊ ဘိန်းပါတဲ့ဆေးလိပ် ထိထိရောက်ရောက် သုံးစွဲမှု အဆင့်မြင့် ရှုလိုက် ကြတာ ရေကျတော့ ရေသန့်မှတဲ့၊ လေကျတော့ ဆေးလိပ်မီးခိုးကို မီးခိုးရှုလိုက်ကြတာ စဉ်းစားစရာပါပဲ။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ယခုအဆိုကိစ္စသည် တိမ်မယောင်နဲ့နက် လွယ်မယောင်နဲ့ ခက်တဲ့ဆိုသလို ပါပဲ။ အမြစ်တွယ်နေတဲ့ကိစ္စပါ။ လိမ္မာပါးနပ်စွာ ကိုင်တွယ်ဖို့လည်း လိုပါလိမ့်မယ်။ ဘယ်သူက ဘယ်နေရာမှာ သုံးစွဲလို့ ဘယ်ဌာနက ဖမ်းမှာလည်း သုံးစွဲနေတဲ့အကြောင်း သတင်းပို့မှ လာဖမ်းရ မှာလား။ မသုံးစွဲရတဲ့နေရာ မသတ်မှတ်ရတဲ့နေရာ သုံးစွဲလို့ဖမ်းမှာလား။ အသိစိတ်ဓာတ်အခြေခံပြီး ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမယ့် ဥပဒေပါ။ ကျွန်တော် လက်တွေ့အတွေ့အကြုံနှင့် တင်ပြရမည်ဆိုလျှင်

လူအများစု ကိုးကွယ်တဲ့ဘာသာရပ်တစ်ခုမှာ သူတို့ကိုးကွယ်တဲ့ ဘုရားကျောင်းနဲ့ ဘုရားရှိခိုးမယ်ဆိုရင် ခြေဆုံး ခေါင်းဆုံးခြေလက်သန့်စင်ပြီးမှ ဝင်ရပါတယ်။ ကောင်းသော အတုခိုးစရာပါ။ ကျွန်တော်တို့ ကိုးကွယ် တဲ့ ရင်ပြင်တော်ပေါ်ကျတော့ ဆေးလိပ် သောက်သောက်၊ ကွမ်းစားစား အဲဒါတွေပြီး ကျွန်တော်တို့ မကွေးမြဲသလွန်ဘုရားရင်ပြင်တော်က စပြီး ဆေးလိပ်၊ ကွမ်းကင်းစင်ရေးနယ်မြေ သတ်မှတ်လိုပါ၍ ဆရာတော်၊ သံဃာတော်မြတ်ထံ ခွင့်တင်လျှောက်ထား၊ ဂေါပကဥက္ကဋ္ဌသည် ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြစ်ပါ၍ သူ့ထံ အကြံပြုစာတင်တော့ ဦးလှဆန်း အကြံပြုစာတင်တာတော့ မလုပ်ပါနဲ့ ခင်ဗျား ကိုယ်တိုင် ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာတုန်းမေးတော့ ကုသိုလ်ယူကြမယ့် လူငယ်တွေနဲ့တိုင်ပင်ပြီး ကြွေလက်ဆေးကန် ပေးပါမယ်။ ပန်းဖလက်တွေ၊ ဗီဒီယိုစတုရန်းတွေ ကြော်ငြာပြီးဆောင်ရွက်ပါမယ် ဆိုပြီး စာပြန်တင်ပေးမယ့် လုပ်ခွင့်မသာခဲ့ပါဘူး။ ရင်ပြင်ပေါ်မှာထားတဲ့ လေးတောင့် ဇလားခွက်ကြီး တွေတောင် မရှိတော့ဘဲ ကျွန်တော်အကြံပြုတဲ့ ကွမ်းမစားခြင်းဖြင့် ကုသိုလ်ယူပါ။ ဆိုင်းဘုတ်၊ PowerPoint သုံးစွဲခွင့်ပြုပါ ခင်ဗျား။ ဆိုင်းဘုတ်ထောင်ထားတာတော့တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်ကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး မေးသလိုပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက အဆိုပဲလား၊ အဆိုကို ထောက်ခံရုံပဲလား၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်လောက်က ဝန်ကြီးချုပ်လီကွမ်ယု ခေါင်းဆောင်ခဲ့တဲ့ စင်ကာပူနိုင်ငံ ဖြစ်စဉ်မျိုး ပြည်သူလူထုပူးပေါင်းပါဝင်ဖို့ ပါလီမန်အမတ်များကိုယ်တိုင် ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်စည်းရုံး လမ်းမကြီးတွေမှာ အသိပေးဆိုင်းဘုတ် တွေ ချိတ်ဆွဲ (၁၀)နှစ်ခန့် စိတ်ရှည်စွာ အချိန်ယူဆောင်ရွက်မှုသည် အောင်ပွဲရခဲ့ကြောင်း သာဓကရှိတယ် ဆိုတာကို အားလုံးအသိပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ၏ စစ်တမ်းကောက်တော့ (၁၅)နှစ်အထက် သုံးစွဲသူကို သာလျှင် ကောက်ယူထားတာပါ။ (၁၅)နှစ်အောက်ကလေးတွေအတွက် ကျွန်တော်တို့ မလုပ်သင့်ဘူးလား။ ကျွန်တော်တို့က လမ်းပြခြင်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးကြရမယ် မဟုတ်ပါလား။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိုင်ငံရေးလုပ်တဲ့သူများကို ညစ်ပတ်တဲ့စိတ်ထား ရှိတယ်၊ မဟုတ်တာ ပြောတယ်၊ သူတစ်ပါး အပြစ်ရှိအောင် ကုန်းတိုက်စကားတွေ ပြောကြတယ်လို့ လူတိုင်းက လူတချို့က ယူဆနေကြတယ်။ ရှေးလူကြီးသူမ ပြောဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းနဲ့ စကားရပ်က နိုင်ငံရေးလုပ်တယ် ဆိုတာ ကုသိုလ်တစ်ပဲ၊ ငရဲတစ်ပိဿာရတယ်လို့ ပြောခဲ့ကြပါတယ်။ ယခုအချိန်ကစပြီး ကျွန်တော်တို့ လူအများ ကိုးကွယ်သည့် ဘုရား၊ ကျောင်းကန်၊ စာသင်ကျောင်း၊ ဆေးရုံတွေမှာ ဆေးခန်းတွေမှာ သတ်မှတ်နယ်မြေ တွေမှာ ပန်းဖလက်တွေ၊ ကြော်ငြာ၊ ဗီဒီယိုစတုရန်းတွေ၊ လမ်းပြပုံစတာကြီးတွေချိတ်၊ ဆေးလိပ်၊ ကွမ်း ကင်းစင်ရေးနယ်မြေသတ်မှတ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများက ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်၊ ပြည်သူ လူထုနှင့်အတူ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ရင်းစေတနာကောင်းနဲ့ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စတင်ဆောင်ရွက်ပြီး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြမယ်ဆိုရင် ကုသိုလ်တစ်ပိဿာ ရနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ပြောကြားရင်း ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင် ရဲ့ အဆိုအား ကျွန်တော် ထောက်ခံဆွေးနွေးအပ်ပါတယ် ခင်ဗျား။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

သတ်မှတ်နယ်မြေ တွေမှာ ဆေးလိပ်၊ ကွမ်း ကင်းစင်ရေးအတွက် အသိပေးဆိုင်းဘုတ် မြင်ကွင်းပုံ (ခ)

သတ်မှတ်နယ်မြေ တွေမှာ ဆေးလိပ်၊ ကွမ်း ကင်းစင်ရေးအတွက် အသိပေးဆိုင်းဘုတ် မြင်ကွင်းပုံ (ခ-၁)

ဘုရား၏ မြင်ကွင်းပုံ (၈-၂)

အချိန်၊ ၁၁:၀၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)မှ ဦးလှဦး ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၁:၀၄။

ဦးလှဦး၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့တကွ အမျိုးသားလွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနဲ့ ဧည့်သည်တော်များ အားလုံး ကျန်းမာရေးသုခ ပြည့်စုံကြပါစေလို့ ဂါရဝပြု နှုတ်ခွန်းဆက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)က အမျိုးသားလွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးလှဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ဆွေးနွေးမှာက ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁) က ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင် တင်သွင်းထားတဲ့ အဆိုကို အကြံပြု ထောက်ခံဆွေးနွေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း သောက်သုံးမှု ထိန်းချုပ်ရေးဥပဒေ (၅/၂၀၀၆) ကို ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၄ ရက်နေ့မှာ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပေမယ့် ချက်ချင်းအာဏာမတည်ပဲ တစ်နှစ် ပြည့်မြောက်သည့်နေ့ရက်မှ စတင်အာဏာတည်ရမယ်လို့ ပြဋ္ဌာန်းထားလို့ ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၄ ရက်နေ့မှာ စတင် အာဏာသက်ဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ယနေ့ဆိုလျှင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၇ ရက်နေ့မှာ ဖြစ်သည့်အတွက် (၁၀)နှစ်နဲ့ (၂၃)ရက်ရှိပါပြီ။ အဲဒါကြောင့် ဒီဥပဒေရဲ့ အာဏာသက်ဝင်မှုဟာ ဆယ်စုနှစ် တစ်ခုတည်းကို ရောက်ရှိကျော်လွန်နေပါပြီ။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒီဥပဒေက မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အထူးအလေးထားရမယ့် ဥပဒေဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ အရှေ့တောင်အာရှမှာ ရှေးရိုးအစဉ်အလာ ဓလေ့များနဲ့ ရပ်တည်နေတဲ့ နိုင်ငံဖြစ်ပါတယ်။ ကွမ်း၊ ဆေးလိပ်များက ရိုးရာမပြတ် လူမျိုးဆက် ရှည်ကြာစွဲလမ်းနေတဲ့ အချိန်ကာလကလည်းကြာခဲ့ပါပြီ။ ကမ္ဘာမှာ ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းများ သောက်သုံးမှုကြောင့် အဆိုရှင်တင်သွင်းသွားတဲ့ ရောဂါပေါင်းများစွာ ခံစားနေရရုံမျှမက အသက်ငယ်ငယ်နှင့် သေစေနိုင်ကြောင်း နှစ်စဉ် လူဦးရေ(၆)သန်းကျော် သေစေခဲ့ကြောင်း ကျန်းမာရေးမှတ်တမ်းများအရ သိရပါတယ်။ ဒီဥပဒေဟာ အခန်းပေါင်း(၉)ခန်းနှင့် ပုဒ်မပေါင်း(၂၀) ပါဝင်ပါတယ်။ ဒဏ်ငွေတစ်ရပ် အနေနဲ့ တစ်သောင်း၊ သုံးသောင်း၊ ငါးသောင်း၊ တစ်သိန်းက နှစ်သိန်းအထိ ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးတော့ ထောင်ဒဏ်အနေနဲ့ (၂)နှစ်ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အသိပညာနည်းပါးသူများက မြန်မာနိုင်ငံမှာ အများဆုံးဖြစ်နေပါတယ်။ ဒီအပေါ်မှာ အခြေခံထားပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကနေမှ စဉ်းစားပေးရပါမယ်။ ဒီဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မြန်မာ့လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းက လိုက်နာနိုင်ဖို့၊ နားလည်လက်ခံနိုင်ဖို့၊ အရိုးစွဲနေတဲ့ အယူအဆပေါ်မှာ လွှမ်းမိုးဖို့၊ အကောင်အထည်ဖော်ဖို့အတွက် ဥပဒေမှာ ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ ဗဟိုအဖွဲ့၊ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မလုံလောက်ပါဘူး။ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးမှာ တာဝန်ရှိလို့ အစိုးရက ဦးဆောင်ပြီးတော့ ပြည်သူ့ဘက်တော်သားများဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အပါအဝင် လူမှုအဖွဲ့အစည်းအားလုံးက အကူအညီ အသိတရားနည်းပါးတဲ့ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးကို ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းများရဲ့ အန္တရာယ်ကို သိရှိနားလည် လက်ခံလာအောင် ကျိုးကြောင်းပြ ဖြစ်စဉ်သာကေများနှင့် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ဟောပြောရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ပြည်သူများ နားလည်လက်ခံပြီးတော့ ဆိုးကျိုးပေးတဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းများကို ရောင်းချရင်၊ သုံးစွဲရင်၊ ဖြန့်ချိရင် သတ်မှတ်ပေးထားတဲ့ ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မလိုက်နာရင် ဘယ်လို အပြစ်ဒဏ်များ ဥပဒေမှာ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်လို့ နားလည်အောင် ရှင်းလင်းပြောဖို့ တာဝန်ရှိပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒီဥပဒေမှာ ချို့ယွင်းချက်တစ်ရပ် ပါရှိပါတယ်။ အခန်း(၈)၊ ပုဒ်မ ၁၄ မှာ အသက်(၁၈)နှစ်မပြည့်သေးသူအား ဆေးလိပ်ကို ရောင်းချခြင်း သို့မဟုတ် ပေးကမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ပစ္စည်းတစ်ခုကို ဆေးလိပ်နှင့်လဲလှယ်ခြင်းဆိုတဲ့ အသက်(၁၈)နှစ်မပြည့်သေးတဲ့ လူငယ်များအပေါ်မှာ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာနေကြတဲ့ လူငယ်များဟာ ဒီလောက်အထိ နားမလည်သေးပါဘူး။ လူငယ်များရဲ့ သဘာဝအတိုင်း လေ့လာစူးစမ်း၊ တွေးတော မြော်မြင်နိုင်အောင် လက်တွေ့ကျကျ၊ သဘာဝကျကျ စည်းရုံးတိုက်တွန်းရပါဦးမယ်။ ဥပဒေ ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်တဲ့ တစ်နှစ်ပြည့်မြောက်သည့် နေ့ရက်မှ စတင်အာဏာတည်ရမယ်လို့ ပြည်သူများရဲ့ အသိဉာဏ် နည်းပါးမှုကို အလေးထားပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပေမယ့်လည်း ယနေ့အချိန်အထိ ဆယ်စုနှစ်သာ ရောက်နေသော် လည်းပဲ အစိုးရဟာ ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ရှင်းလင်းပြောဆို လိုက်နာနိုင်အောင် စည်းရုံးခဲ့ခြင်း မရှိသကဲ့သို့ ဆေးလိပ်ငွေကင်းစင်နယ်မြေများအဖြစ် သတ်မှတ်ရုံပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ဆေးလိပ်မသောက်ရ၊ ကွမ်းမထွေးရ ဆိုင်းဘုတ်ငယ်များ တပ်ဆင်ထားသော်လည်း ထိရောက်တဲ့ ပြည်သူများ နားလည်နိုင်တဲ့ အခြေအနေထိ မရောက်သေးပါဘူး။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိဂုံးချုပ် တင်ပြလိုပါတယ်။ ဒီအဆိုကို မှတ်တမ်း တင်ရန် မသင့်လျော်ပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုရင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ဗင်းရှင်းမှာ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးထားတာ ဖြစ်သည့်အပြင် ဦးစွာ ဆောင်ရွက် ချက်အနေနဲ့ ဥပဒေလည်း ပြဋ္ဌာန်းပြီးလို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အချိန်မှစပြီးတော့ ဥပဒေပါ အချက်အလက်များကို ပြည်သူများနှင့်အတူ အစိုးရကလက်တွဲပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ အချိန် ရောက်ပါပြီ။ ကျန်းမာမှု ပြည်သာမည်ဆိုတဲ့အတိုင်း တိုင်းပြည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကာလမှာ ကျန်းမာ ပြည့်ဝ နှလုံးလှကြတဲ့ လူသားအရင်းအမြစ်များ အထူးလိုအပ်နေလို့ပါပဲ။ ဒီလိုအခြေအနေမျိုးမှာ ဥပဒေရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်များကို အများပြည်သူတို့ နားလည်သဘောပေါက်ပြီး ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်းများ သောက်သုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ဖို့ ကျန်းမာရေးထိခိုက်စေတဲ့ အန္တရာယ်မှကာကွယ်ဖို့ ကလေးသူငယ်ပါ မကျန် ကျန်းမာသောလူနေမှုဘဝရရှိဖို့ စီးပွားရေးနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းများ မြင့်မားလာစေဖို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းနဲ့အညီ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်စေဖို့၊ ဗဟိုအဖွဲ့က တာဝန်များ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်စေဖို့၊ ဆေးလိပ်မသောက်ဖို့နေရာများ ဥပဒေက သတ်မှတ်ထားသော်လည်း လက်တွေ့လိုက်နာ ဆောင်ရွက်နိုင်စေဖို့၊ စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်း အရ အရေးယူခြင်း၊ ပြစ်မှုပြစ်ဒဏ်များ အရေးယူခြင်း စတဲ့အချက်များကို ကျွန်တော် အထက်က ပြောခဲ့ သလိုပဲ မြန်မာ့လူနေမှုဘဝရဲ့ ရိုးရှင်းကြတဲ့ ဆင်းရဲသား လူတန်းစားများအတွက် အဓိကထားပြီး နားလည် သိရှိ သဘောပေါက်လက်ခံလာနိုင်အောင် ဤလွှတ်တော်ကြီးမှ ဤအဆိုအား အတည်ပြု ပြီးသည့်နောက် (၂)နှစ်ကြာကာလအထိ နိုင်ငံတစ်ခုလုံး အစိုးရဦးဆောင်တဲ့ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးပါဝင်ပြီးတော့ လူထုလှုပ်ရှားမှုကြီးအနေနဲ့ ဆောင်ရွက်သင့်ပါကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ဒီအဆိုကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီအတိုင်းပြင်ဆင်သင့်တယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်းသောက်သုံးမှုထိန်းချုပ်ရေး ဥပဒေကို ရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းပြီးသော်လည်း ပြည်သူများလိုက်နာကျင့်သုံးမှုနှင့် အာဏာပိုင်များဘက်မှ ကြီးကြပ် အရေးယူမှု မရှိသလောက်အားနည်းနေခြင်းအပေါ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရက လွှတ်တော်ကြီးမှ အတည်ပြုပြီးသည့် နေ့ရက်မှစ၍ ပြည်သူများ (၂)နှစ်တာ စည်းရုံးဟောပြော လှုံ့ဆော်စေပြီး လူထုလှုပ်ရှားမှုကြီးဖြင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးပါရန် တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို လေးနက်စွာ ထောက်ခံတင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ် အပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၁:၁၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၁)မှ ဒေါက်တာဝင်းမြင့် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၁:၁၀။

ဒေါက်တာဝင်းမြင့်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၁)။ ။ လေးစားအပ်ပါ သော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အားလုံးပဲ မင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ ပဲခူးတိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၁)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာဝင်းမြင့် ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉-၅-၂၀၁၇ ရက်နေ့က အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင် တင်သွင်းသွားတဲ့ အဆိုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဆိုရှင်က ကျွန်တော်တို့ ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းတွေ ထုတ်လုပ်မှု ထိန်းချုပ်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူလူထုလိုက်နာမှု အားနည်းတာရယ်၊ တာဝန်ရှိသူတွေ ကြီးကြပ်မှုအားနည်းတာရယ် ဒီနှစ်ချက်ကို တင်ပြသွားပါတယ်။ ဒါ အကျိုးတရားတွေပါ။ ဒီအကျိုးတရားတွေကို ဖြစ်လာလို့ရှိရင် မကောင်းတဲ့ အကျိုးတရားတွေဖြစ်ဖို့ အကြောင်းတရားကို ပယ်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ အကြောင်းတရားကို ပယ်သွားလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ အဆင့်(၅) ဆင့်လောက်နဲ့ စဉ်းစားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ (၁) ဆေးရွက်ကြီး စိုက်ပျိုးတဲ့အပိုင်းပါ။ အဲဒီတော့ ဆေးရွက်ကြီးက ဘယ်တုန်းက မြန်မာပြည်မှာရောက်လာလဲ၊ ဗဒုံမင်းလက်ထက်ကနေ အခု အိန္ဒိယ လူမျိုးတွေက မျိုးစေ့တွေသယ်ပြီး မြန်မာပြည်မှာ စိုက်တယ်။ ဆေးရွက်ကြီးဆိုတာကလည်း တော်တော် တန်တန်မြေမှာ စိုက်လို့မရပါဘူး။ အင်မတန် မြေနုကျွန်းပေါ်ဒေသတွေမှာ စိုက်လို့ရပါတယ်။ အဲဒီတော့ စိုက်တဲ့အခါမှာလည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်(၂၀)လောက်က ကျွန်တော်တို့ မိုးညိုတို့၊ ဟင်္သာတတို့ဘက်တွေမှာ ဆေးရွက်ကြီးပင် မစိုက်ပျိုးရ ဆိုပြီး အမိန့်ထုတ်လိုက်တော့ ကြောက်တဲ့ လူတွေက မစိုက်ကြဘူး။ တချို့နည်းနည်းပါးပါး တခြားသီးနှံကို စိုက်လို့မရတဲ့အတွက် ဒီမြေမှာ ဆေးရွက်ကြီးပဲစိုက်လို့ အရဲစွန့်စိုက်တဲ့လူတွေက ကျွန်တော်တို့ ဆေးရွက်ကြီးအထွက် နည်းသွားတဲ့ အတွက်ကြောင့် သူတို့တွေက ဈေးကောင်းတွေရပြီးတော့ အချိန်(၁၀၀)ကို (၁)သိန်းလောက်ပဲ ရတဲ့ဈေးကနေပြီးတော့ (၄)သိန်း ကျော်လောက်ရတယ်။ ကုန်သည်ပွဲစားတွေလက်ထဲရောက်တော့ ကျွန်တော်တို့ (၇)သိန်း၊ (၈)သိန်းလောက် ရသွားတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့ကြောက်လို့ မစိုက်လိုက်ရသေးတဲ့ လူတွေရယ်၊ တစ်ခါနှစ်ခါလောက် ဆေးရွက်ကြီး စိုက်ပျိုးပြီးတော့ အင်မတန်ပင်ပန်းလို့ နေမကောင်းရင်တောင် ဆေးရွက်ကြီး မစိုက်ပါတော့ဘူး ဆေးမသောက်တဲ့လူတွေကတောင် ကျွန်တော်တို့ ပြန်ပြီးတော့ စိုက်လာတဲ့ တိုက်တွန်းမှုတွေလို ဖြစ်သွားပါတယ်။

ဒုတိယအနေနဲ့ ဆေးရွက်ကြီးကို ထုတ်လုပ်မှုနဲ့တတိယအနေနဲ့ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချတဲ့အပိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာလည်း ဒီထုတ်လုပ်တဲ့လူတွေနဲ့ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချတဲ့လူတွေရဲ့ စားဝတ်နေရေးရယ်၊ သူတို့ကို မှီတွယ်နေတဲ့ အလုပ်သမားတွေရဲ့ စားဝတ်နေရေး၊ လူမှုရေးတွေကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဖို့ လိုပါတယ်။ နောက်တစ်ခါ ကျွန်တော်တို့ ဆေးရွက်ကြီး စားသုံးတဲ့လူတွေ ဒါတွေကလည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ လောကလူသားတွေမပြောနဲ့ လောကလွတ်မြောက်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့ တရား အားထုတ်နေတဲ့ တဏှာနည်းအောင် အားထုတ်နေတဲ့ ရဟန်းသံဃာတော်များထဲကတောင် တချို့တွေက ကွမ်းစားတာနဲ့ ဆေးလိပ်တွေကို ခုံမင်စွဲလမ်းနေတဲ့သူတွေ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ ဟိုးတုန်းကတော့ တံတာဦးက ကွမ်းနုဝါ၊ ငမြာက ဆေး၊ ကွမ်းသီး တောင်ငူနှင့် ကိုင်းထုံးဖြူ ပြည်ရှား သာဝါးလို့ထွေး ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းက စကားပုံတွေ၊ စကားထာတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ငါးစိမ်းပေါ် ငါးဖြူတက်၊ ကိုမာဒင်လာမှ သွေးတစက်စက် ဆိုပြီးတော့။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီဟာတွေက ကျွန်တော်တို့ ဟိုတုန်းကတော့ ကွမ်းစားတယ်ဆိုရင် (၄)(၅)မျိုးလောက်ပဲ။ အခုတော့ ကျွန်တော်တို့ ၉၂ တို့ ဘာချက် ညာချက်တို့

အိန္ဒိယက တရားမဝင် ဝင်လာတဲ့ဟာတွေကို ဒါတွေကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီးတော့ ဥပဒေပြုတဲ့အခါမှာလည်း လိုအပ်ပါတယ်။

ပစ္စမပိုင်းအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဒါတွေကြောင့် ကျန်းမာရေးတွေ ထိခိုက်တဲ့အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတော်ကနေပြီးတော့ ဥပဒေတွေ ပြဋ္ဌာန်းပေးရတယ်။ အဲဒီတော့ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းတဲ့ အခါမှာလည်းပဲ ခုနက ကျွန်တော်တို့ ၁၉၉၃ ခုနှစ်က ပြုလိုက်တဲ့ ဥပဒေမှာဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ အခန်းပေါင်း(၉)ခန်းရှိပြီးတော့ ပုဒ်မပေါင်း(၂၀)ရှိပါတယ်။ အဲဒီထဲကမှ ကျွန်တော်တို့ ဥပမာ အခန်း(၆)မှာ ဆိုလို့ရှိရင် ဒီကြီးကြပ်မည့်လူတွေရဲ့ တာဝန်၊ တာဝန်ခံတွေရဲ့ တာဝန်ဝတ္တရားတွေ နောက်တစ်ခါ (၇)မှာဆိုလို့ရှိရင် အဲဒီ ကွမ်း၊ ဆေးလိပ် သောက်သုံးရမယ့်နေရာတွေ သီးသန့်ထားတဲ့ (၇)နေရာတွေ၊ နောက်ပုဒ်မ ၁၃(က)၊ နောက်ပုဒ်မ ၁၄(က)နဲ့ (ဃ)၊ ပုဒ်မ ၁၅(က)(ခ)(ဂ) ဒါတွေက ကျွန်တော်တို့ သဘာဝလက်တွေ့နဲ့ မလျော်ညီတာတွေကို သွားပြီး တွေ့ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ခုနက ဆေးလိပ်၊ ပုဒ်မ ၁၃(က)မှာဆိုလို့ရှိရင် ဆေးလိပ်ထုတ်လုပ်တာတွေကို ကျွန်တော်တို့ အပေါ်မှာအန္တရာယ်ရှိတဲ့ အကြောင်း စာတမ်းတွေ ရေးတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ တစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးပါဘူး။ စီးကရက်ဘူးမှာပဲ တွေ့ဖူးပါတယ်။

နောက်တစ်ခါ ပုဒ်မ ၁၄(က)မှာဆိုလည်း ဒီလိုပဲ ကျွန်တော်တို့ ကလေးသူငယ်တွေကို မရောင်း ရတာတို့၊ နောက် ပုဒ်မ ၁၅(က)မှာဆိုလို့ရှိရင် တစ်လိပ်၊ နှစ်လိပ်ကနေ အလိပ်(၂၀)အထိ မရောင်းရတာ တို့ ဒါတွေက ကျွန်တော်တို့ အပြင်မှာ တကယ်လက်တွေ့နဲ့ မလျော်ညီပါဘူး။ နောက်ပုဒ်မ ၁၅(ခ) မှာ ဆိုလို့ရှိရင်လည်း ရောင်းတဲ့လူတွေက ကျွန်တော်တို့ မြန်မာစာတန်းထိုးနဲ့ ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းဟာ ကျန်းမာရေးကို ဆိုးရွားစွာထိခိုက်နိုင်ပါသည် ဟု ရေးရမှာတို့ ရောင်းတဲ့ဆိုင်တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ပုဒ်မ ၁၅(ဂ)မှာ ကျွန်တော်တို့ ဒီဆေးလိပ်သောက်တဲ့လူတွေ (၁၈)နှစ်အောက် ကလေးတွေ မရောင်းရပါဘူးလို့ ရေးထားတာတွေက တကယ်လက်တွေ့နဲ့ မလျော်ညီပါဘူး။ လက်တွေ့နဲ့ မလျော်ညီတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီအဆိုရှင်ရဲ့ ပြည်သူတွေလိုက်နာမှုကလည်း အားနည်းတယ်။ ကြီးကြပ်တဲ့လူတွေကလည်း အားနည်း တာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီဥပဒေကို ကျွန်တော်တို့ ပြင်ဆင်တဲ့အခါမှာ စီးပွားရေးရှုထောင့်၊ လူမှုရေးရှုထောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့် ဆေးပညာရှုထောင့်၊ ဥပဒေရှုထောင့်တွေကနေပြီးတော့ ရေးပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြင်ဆင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီပြင်ဆင်တဲ့အခါမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ ဒီပြည်သူလူထု အားလုံးပါဝင်ရမှာဖြစ်သလို ဒီတာဝန်တွေအားလုံးက ကျွန်တော်တို့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တွေ အားလုံးရဲ့ တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဖိနပ်မတော်တာ ဖနောင့်ကို လှီးပစ်လို့တော့ မဖြစ်ပါဘူး။ ဒီလိုဥပဒေကို ကျွန်တော်တို့ ပြင်ဆင်မလား အသစ်ရေးဆွဲမလား၊ ဒါကို စဉ်းစားဖို့လိုပါတယ်။ ဒါမှ သောက်သုံးသူရော၊ ကျွန်တော်တို့ စားသုံးသူရော၊ ပြည်သူလူထုရော၊ ကြီးကြပ်တဲ့လူတွေရော အဆင်ပြေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ ဒီရှေးတုန်းက ကွမ်းစားတဲ့ ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး သူဟာသူ အမိန့် ထုတ်ပြီး ထုံးပေနေတဲ့လက်ညှိုးနဲ့ နန်းတော်တိုင်ကို ကိုင်မိလို့ သူလက်ညှိုးသူဖြတ်ပြီးတော့ ဥပဒေကို လေးစားလိုက်နာနည်းကား ကျွန်တော်တို့ ဥပဒေပြုတဲ့လူတွေက ဥပဒေချိုးဖောက်တဲ့ လူတွေ မဖြစ်ဘဲနဲ့ ကျွန်တော်တို့ လေးစားလိုက်နာဖို့ ပြည်သူလူထုလိုက်နာအောင်လည်း ဥပဒေကို တင်းလွန်းတော့လည်း

ပြတ်၊ လျော့လွန်းတော့လည်းပတ် မဖြစ်အောင် ကျွန်တော်တို့ ဒီ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ ရှဉ့်လည်းလျှောက်သာ ပျားလဲစွဲသာဖြစ်အောင် ဆွဲဖို့လိုအပ်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့ တင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၁:၁၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ ဦးနိုင်သီဟ ဆွေးနွေး နိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၁:၁၅။

ဦးနိုင်သီဟ၊ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)။ ။ မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တော်များအားလုံး စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း၊ ကိုယ်၏ကျန်းမာခြင်းတို့နဲ့ ပြည့်ဝပါစေကြောင်း ဦးစွာနှုတ်ခွန်း ဆက်သ ဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးနိုင်သီဟ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)ရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း သောက်သုံးမှု ထိန်းချုပ်ရေးဥပဒေကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်း ပြီးသော်လည်း ပြည်သူများလိုက်နာကျင့်သုံးမှုနှင့် အာဏာပိုင် များဘက်မှ ကြီးကြပ်အရေးယူမှု မရှိသလောက် အားနည်းနေခြင်းအပေါ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရမှ ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းပေးပါရန် တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုအား ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်း သောက်သုံးမှု ထိန်းချုပ်ရေးဥပဒေကို နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥပဒေအမှတ် (၅/၂၀၀၆)ဖြင့် ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၄ ရက်နေ့မှာ စတင်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး တစ်နှစ်ပြည့်မြောက် သည့်နေ့ရက်မှ စတင်၍ အာဏာတည်စေရမယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ အဆိုပါဥပဒေဟာ ယနေ့ အချိန်ထိ အသက်ဝင်လျက်ရှိသည်ဖြစ်သော်လည်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှုအပိုင်းတွင် သော်လည်းကောင်း၊ လိုက်နာမှုအပိုင်းတွင်သော်လည်းကောင်း၊ အားနည်းချက်များစွာ ရှိနေခြင်းတို့ ကြောင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ယင်းဥပဒေကို ဆက်လက် ကျင့်သုံးနေသော်လည်း ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပြည်သူများအကြား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိရှိနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးထား မှုမှာ လိုအပ်ချက်များရှိလျက် ဖြစ်နေပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဆေးလိပ်သောက်သုံးမှု ၂၀၁၄ ခုနှစ် စာရင်းများအရ လူငယ်အမျိုးသားများရဲ့ သုံးပုံတစ်ပုံနီးပါးဟာ ဆေးရွက်ကြီးသုံးစွဲကြပြီးတော့ အသက် (၁၅)နှစ်အထက် ဆေးလိပ်သောက်သုံးမှုမှာ အမျိုးသားများအတွင်း (၃၀)ရာခိုင်နှုန်း နီးပါးထိရှိ ပါတယ်။ ဆေးလိပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အများပြည်သူနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့နေရာ (၆)နေရာ၊ (၇)နေရာလောက် တွင်သာ ဆေးလိပ်အခိုးငွေကင်းစင်သော ပတ်ဝန်းကျင်လှုပ်ရှားမှု ရှိသည်ဟုဆိုသော်လည်း ယင်းနေရာ များတွင် တက္ကသိုလ်နှင့် အစိုးရရုံးဌာနများ မပါဝင်ခဲ့ပါ။ နိုင်ငံတော်အဆင့်တွင် ဆေးလိပ်ဖြတ်နိုင်ရန်

ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းရှိနေသော်လည်း ကုန်ကျစရိတ် တချို့တစ်ဝက်ကိုသာ ကျခံသုံးစွဲပေးမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဆေးလိပ်ဘူးခွဲများမှာ ကျန်းမာရေးသတိပေးနှိုးဆော်စာတွေ ထည့်သွင်းစေခြင်းမှာ အနည်းငယ် မျှသာရှိပြီး ကျန်အများစုမှာ အထက်ပါကျန်းမာရေး သတိပေးနှိုးဆော်စာများ ထည့်သွင်းဖော်ပြ ထားခြင်း မရှိသလောက်လို့ဆိုပါတယ်။ ဆေးလိပ်ကြော်ငြာများကို TV၊ ရေဒီယိုနှင့် ပုံနှိပ်မီဒီယာများတွင် တားမြစ်ထားမှုရှိသော်လည်း အခြားအခြားသော ကြော်ငြာနည်းများကို တားမြစ်နိုင်ခြင်းမရှိသေးဟု ဆိုပါတယ်။ ဆေးလိပ်ရောင်းချရတဲ့ ဆေးလိပ်များမှာ လက်လီရောင်းဈေးရဲ့ (၂၆)ရာခိုင်နှုန်းမှ (၅၀)ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာ အခွန်အခ တင်ကြိုစည်းကြပ်ထားခြင်းရှိတယ်လို့ ဆေးလိပ်သောက်သုံးမှုဆိုင်ရာ ထိန်းချုပ်ရေးဆောင်ရွက်ထားရှိမှု ညွှန်းကိန်းတွေက ဖော်ပြပေးကြပါတယ်။ ကွမ်းယာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကွမ်းယာတွင်ပါဝင်တဲ့ဆေးရဲ့ ဆိုးကျိုးများ ကွမ်းသီးတွေကို အရောင်ချွတ်ရာမှာပါဝင်တဲ့ ဓာတုပစ္စည်း၊ ထုံး အစရှိတာတွေဟာ ရောဂါမျိုးစုံဖြစ်ပွားစေရာ အားပေးတဲ့အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင် ရဲ့ အဆိုအား ထောက်ခံအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၁:၁၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)မှ ဒေါ်ရွှေရွှေစိန်လတ် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၁:၂၀။

ဒေါ်ရွှေရွှေစိန်လတ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)။ ။ အားလုံး မင်္ဂလာ ပါရှင်။ လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး မင်္ဂလာပါ။ ကျွန်မကို Power point အသုံးပြုခွင့်ပေးပါရှင်။ ကမ္ဘာပေါ်မှာဆိုလို့ရှိရင် ဆေးလိပ်မသောက်ရေး၊ ဆေးရွက်ကြီး မသုံးစွဲရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့မှ နှစ်စဉ် မေလ ၃၁ ရက်နေ့ကို World No Tobacco Day ဆိုပြီး တော့မှ ဆေးလိပ်နဲ့ အခြားဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း အန္တရာယ်ကို လူအများသိရှိအောင် လှုံ့ဆော်မှုတွေ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ တကယ်တော့ ဆေးလိပ်နဲ့ဆေးရွက်ကြီးက သောက်သုံးသူတွေမကဘဲ ဘေးကနေ အငွေ့ရှူနေရတဲ့သူတွေ၊ ကပ်ကျန်ခဲ့တဲ့ ဆေးလိပ်ငွေ့တွေနဲ့ ထိတွေ့ရသူတွေကိုပါ ထိခိုက်ခံစား စေရပါတယ်။ ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ ဆွေးနွေးခဲ့သလို ကမ္ဘာပေါ်မှာ နှစ်စဉ် သေဆုံးသူ(၆)သန်းနဲ့ (၇)သန်းကြား ရှိပါတယ်။ အဲဒီထဲမှ (၆)သိန်းနဲ့ (၇)သိန်းကြား သေဆုံးနေပါတယ်။ အဲဒီထဲကမှ (၇၅)ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်တဲ့ အမျိုးသမီးနဲ့ ကလေးတွေ ပါဝင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးသုံးစွဲမှုက လူတွေကိုရော နိုင်ငံတွေကိုပါ ဆင်းရဲ မွဲတေပြီးတော့မှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို လျော့နည်းစေပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဘယ်လောက်အထိ အန္တရာယ် ရှိနေသလဲပေါ့နော်။ ဒါကဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်မတို့ဒါ သုတေသနကနေပြီးတော့မှ တွေ့ရှိတဲ့ Data တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ Data တွေကို ကြည့်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်မတို့နိုင်ငံဟာ ဘယ်လောက်ထိ အန္တရာယ်ထဲမှာ ကျရောက်နေလဲဆိုတာကို သိနိုင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုလို့ရှိရင် မနေ့က ကိုယ်စားလှယ်ကြီး

တစ်ယောက် ပြောပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ အသက်(၉၀)လောက်အထိ အသက် ရှည်တယ်။ သူဟာ ဘာကြောင့်လဲ။ သူ့မှာ ဘာလို့အသက်ရှည်တာလဲ။ သူဘယ်လောက်မှ သောက်တာလဲ။ ဒါပေမဲ့ Data အရဆိုရင် ကျွန်မတို့နိုင်ငံမှာ နှစ်စဉ်သေဆုံး နေတဲ့သူတွေ ငါးသောင်းကျော်ရှိပါတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ လူဦးရေရဲ့ ဘယ်လောက်ရာခိုင်နှုန်းလည်း ဆိုတာ ခန့်မှန်းနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ အမျိုးသားက (၁၃)ရာခိုင်နှုန်း၊ အမျိုးသမီးက (၁၂)ရာခိုင်နှုန်း၊ ကျွန်မ နောက်မှာပြတဲ့ Slide တွေမှာ တကယ်တော့ အမျိုးသမီးရဲ့ ဆေးလိပ်သောက်သုံးသူ အရမ်းနည်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာကြောင့်မို့လို့ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ သေဆုံးမှုမြင့်မားနေတာလဲ။ သူတို့ဆေးလိပ်မသောက်ဘဲနဲ့ ဘေးကနေ ဆေးလိပ် သောက်တဲ့ သူတွေရဲ့ဆီကနေပြီးတော့ အမျိုးသားတွေရဲ့ သောက်တာကြောင့်မို့လို့ အမျိုးသား အများစုသောက်တာကြောင့်မို့လို့ သူတို့ဆီက အငွေ့တွေ၊ နောက်တစ်ခါမှာ သူတို့က ကိုယ်ဝန်ဆောင် ရတယ်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ရတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ သူတို့က အမျိုးသားတွေထက် ခံနိုင်ရည်နည်းတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ သူတို့ဟာ သေဆုံးတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင် သေဆုံးနှုန်းနဲ့ မွေးစကလေးသေဆုံးနှုန်း ဒေသတွင်းမှာရော၊ ကမ္ဘာပေါ်မှာရော ကျွန်မတို့က မြင့်မားတဲ့ နိုင်ငံဖြစ်နေရတဲ့ အကြောင်းအရင်းတစ်ချက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ထပ် Data တစ်ခုကတော့ ကလေးတွေ နေ့စဉ် ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းသုံးစွဲမှုဟာ တစ်သိန်းခွဲကျော်ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်မတို့ အနာဂတ်ရဲ့ကလေးတွေ၊ ကျွန်မတို့ဟာ အသက်ရှင်နေတဲ့သူတွေ၊ တစ်ယောက်ချင်း အတွက်လည်း စဉ်းစားဖို့လိုသလို သေဆုံးတော့မယ့်သူတွေ၊ အန္တရာယ်ကျရောက်နေတဲ့ ကလေးတွေ အတွက် ကျွန်မတို့ အများကြီး စဉ်းစားဖို့လိုပါတယ်။ ဒါတွေဟာ အနာဂတ်ရဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ ရတနာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခါ ကျွန်မတို့ လူကြီးတွေကရော လူကြီး(၇.၂)သန်း၊ နေ့စဉ် ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီး သုံးစွဲနေပါတယ်။ ကျွန်မ ဒီနေ့မနက်ပဲ ကိုယ်စားလှယ်ကြီး တစ်ယောက်ပေါ့နော်။ မေးကြည့် ပါတယ်။ ဆေးလိပ်သောက်တာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကွမ်းစားတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အနည်းဆုံး တစ်နေ့ကိုလူတစ်ယောက်က ကျပ်နှစ်ရာ အနည်းဆုံးသုံးရတယ်။ အများဆုံး တစ်ထောင်၊ နှစ်ထောင်ထိ ကုန်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီ (၇.၂)သန်းကို နေ့စဉ် ကျပ်နှစ်ရာနဲ့ပဲ မြောက်ကြည့်လိုက် (၁၄၄)သန်းရှိပါတယ်။

ကျွန်မတို့နိုင်ငံဟာ ဆင်းရဲတယ်ပြောပေမယ့် ကျွန်မတို့နိုင်ငံသားတွေ မဆင်းရဲဘူး။ နေ့စဉ် နေ့တိုင်း (၁၄၄)သန်း ကျပ်သန်း(၁၅၀)လောက်ကို ကျွန်မတို့ အကျိုးမရှိတဲ့ဒီ လုပ်ငန်းတွေမှာ ကျွန်မတို့ သုံးစွဲနေပါတယ်။ ဒါကတော့ ကျွန်မတို့ ဒီဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း သုံးစွဲတဲ့ လူငယ်တွေရဲ့ စာရင်းဇယားပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မ ဒီစာရင်းဇယားတွေကိုတော့ အမြန်ပဲ ပြောသွားပါမယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်မတို့ ဒီမှာဆိုလို့ရှိရင် လူငယ်တွေရဲ့ လူငယ်ဆိုတာ (၁၃)နှစ်နဲ့ (၁၅)နှစ်ကြား ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ (၂၀)ရာခိုင်နှုန်းလောက်က ဆေးလိပ်နဲ့ဆေးရွက်ကြီး သုံးစွဲနေပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဆေးရွက်ကြီး သုံးစွဲသူတွေနဲ့ စီးကရက်သောက်သုံးတဲ့သူမှာ စီးကရက်သောက်သုံးတဲ့သူက နည်းပါတယ်။ အဲဒီလိုပါပဲ။ နောက် Slide တစ်ခုမှာတော့ ကျွန်မက အရွယ်ရောက်ပြီးသူတွေပေါ့။ လူကြီးတွေပေါ့။ လူကြီးတွေ မှာဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်မတို့ ခုနတုန်းကလည်း ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးတွေ ပြောပြသွားပြီးတဲ့ အတွက်ကြောင့် ဒီမယ်ဆိုရင်ကျွန်မ High Light လုပ်ချင်တာ အမျိုးသမီးတွေ သုံးစွဲမှုပေါ့နော်။ စီးကရက်သောက်သုံးမှု အရမ်းနည်းပါတယ်။

အမျိုးသားတွေနဲ့ယှဉ်မယ်ဆိုရင် တော်တော်နည်းပါတယ်။ ခုနပြောသလို သေဆုံးမှုကတော့ မြင့်ပါတယ်။ ဒါကတော့ မီးခိုးမထွက်တဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက်သုံးပစ္စည်းသုံးစွဲမှု ဒါကတော့ ကွမ်းတို့ဘာတို့။ အဲဒီတော့ ကျွန်မတို့က ဒါကိုကြည့်မယ်ဆိုရင် ကျွန်မတို့ ဒီဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီး ထွက်ပစ္စည်းတွေဟာ သုံးစွဲမယ်ဆိုရင် သူတို့ဟာ Silent Killer အသံတိတ်လူသတ်သမားတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့က ဒီ အသံတိတ် လူသတ်သမားတွေကို ကျွန်မတို့က ဘယ်လိုမျိုးတိုက်ဖျက်မလဲ။ တကယ်တော့ အများကြီး ပြောသွားတယ် မလွယ်ပါဘူးတဲ့။ ကျွန်မက ဒါကို ချေဖျက်ချင်ပါတယ်။ ဘယ်ကိစ္စမဆို မလွယ်ဘူး ခက်ခဲတယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ကျွန်မတို့ သေသေချာချာ မလုပ်ဆောင်သေးလို့ အသိအမြင်တွေ မတိုးတက် သေးလို့ပါ။ အခု ဒီမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာမာဂရစ်ချန်း ကပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒီမယ် ကျွန်မ High Light လုပ်ထားပါတယ်။ အမျိုးသမီးတွေနဲ့ လူငယ်တွေကို ဆေးလိပ်စွဲသူတွေမဖြစ်အောင် ဆေးလိပ်လုပ်ငန်းကြီးတွေက အရှက်ကင်းမဲ့စွာ မျက်နှာပြောင်ပြောင်နဲ့ ဆောင်ရွက်နေကြတဲ့လုပ်ရပ်တွေ တားဆီးကာကွယ်ဖို့ အစိုးရတွေက ထိပ်ဆုံး ဦးစားပေးအစီအစဉ်နဲ့ ဆောင်ရွက်တယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကြီးရဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က အစိုးရတွေက ထိပ်ဆုံး ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ပါမယ်လို့ ပြောထားတဲ့ကိစ္စတစ်ခုကို ကျွန်မတို့က ဘာကြောင့်မို့လို့ ကျွန်မတို့ မှတ်တမ်းပဲ တင်ရမှာလဲ။ ဒါကို ကျွန်မတို့က တကယ်ပဲလိုက်နာဖို့ ကျွန်မတို့ တိုက်တွန်းဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်မအနေနဲ့ ဒီအကြံပြုချက်၊ တိုက်တွန်းချက်တွေကတော့ ကျွန်မအနေနဲ့ ဒါကြောင့်မို့လို့ အခန်းရဲ့ အပိုဒ် ၈ မှာပါတဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်တွေကို သီးခြား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် မယ်ဆိုရင် တော်တော်လေးကို လျော့နည်းသွားမှာပါ။ နောက်တစ်ခါ နံပါတ် ၂ မှာတော့ ကျွန်မတို့ စီမံချက်ပေါ့နော်။ ဒီဟာတွေ လျော့နည်းဖို့ဆိုရင် ကျွန်မတို့က ရေတိုရေရှည်စီမံချက်၊ အလျင်အမြန် လုပ်ရမယ့်စီမံချက်၊ အဲဒီအတွက် ပိုက်ဆံကုန်မယ်။ ဘယ်ကနေရမလဲ ကျွန်မတို့ အထူးကုန်စည်ခွန်တွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီကနေ ဆေးရွက်ကြီး၊ ဆေးလိပ်တွေက ကောက်ထားတဲ့ အထူးကုန်စည်ခွန်တွေက ကျခံဖို့ လိုပါတယ်။

အဲဒီတော့ နောက်တစ်ခုက ဥပဒေ ၈ ပါ။ ပြစ်မှုပြစ်ဒဏ်တွေကိုလည်း ကျွန်မတို့က တိုက်တွန်းဖို့ လိုပါတယ်။ ဒါကတော့ ကျွန်မအကြံပေးတိုက်တွန်းချက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်မတို့ Campaign တွေ ဆောင်ရွက်ဖို့လိုပါတယ်။ နောက်တစ်ခုကျတော့ သတင်းအချက်အလက်တွေ မီဒီယာက ပြန့်သွားဖို့လိုပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက ကျွန်မတို့ ဒီ မိသားစုဝင်တွေက အရေးကြီးကြောင်း Family Counselling လုပ်ဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ ပညာပေးလုပ်ငန်းတွေ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် လုပ်ဖို့လိုပါတယ်။ ဒါတွေက မခက်ခဲပါဘူး။ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်အလိုက် ဆေးလိပ်ကင်းစင်ရေး ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းဖို့ လိုပါတယ်။ နောက်တစ်ခုကကျတော့ ဒီဆေးလိပ်ဘူးတွေမှာပါတဲ့ Health Warning တွေက တစ်ကယ်တော့ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ရဲ့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ စံနှုန်းတွေနဲ့ မကိုက်ညီပါဘူး။ ဒါတွေကို အမြန်ဆုံးပြုပြင်ဖို့အတွက်လည်း ဥပဒေနဲ့ ----- (ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ဘေး ၂၆။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ ။ အဆိုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးက ပြန်လည် ဆွေးနွေးရန်ရှိပါက ဆွေးနွေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ဘေး ၂၆။

ဒေါက်တာမြင့်ထွေး (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန)။ ။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ကျွန်တော်အနေနဲ့ ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင် ၏ အဆိုနှင့်ပတ်သက်၍ တင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှာ ကျွန်တော်အနေနဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုပညာပိုင်း ဆိုင်ရာရှုထောင့်နဲ့ ဤကိစ္စမှာ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကိစ္စရပ်ဖြစ်သဖြင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး နိယာမ (Principle) များကိုသုံး၍ ဖြေရှင်းသင့်ပါတယ်။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းဆိုသည်မှာ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်း Impact ဟာ ဆေးကုသခြင်းကဲ့သို့ ချက်ခြင်းပြုပြင်၍မရနိုင်ပါ။ ဥပမာ ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းကိုလည်း ချက်ခြင်းဖြတ်၍မရပါ။ သို့သော် ထိရောက်မှုမှာ အချိန်အနည်းငယ်ကြာမှ ဖြစ်ပေါ်သော်လည်း ရေရှည်ထိရောက်မှု Long term Impact, Long term performance Impact များစွာအကျိုးရှိပါလိမ့်မယ်။

ဒီကိစ္စမှာ လူအများသည် ဆေးလိပ်နှင့်ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း သောက်သုံးမှု ထိန်းချုပ်ရေး သည် မသောက်ရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ မသုံးရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ အချိန်ယူ၍ ဖြေရှင်းရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခြားနိုင်ငံများမှာလည်း ဤကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိ၏ ဆောင်ရွက်ချက် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၏ ဆောင်ရွက်ချက်က ချက်ချင်းထိရောက်မှုမရှိခြင်း၊ မတွေ့မြင် ရခြင်းကြောင့် ထိုအချက်ပေါ်မူတည်၍ ဒဏ်ငွေရိုက်ခြင်း၊ ထောင်ချခြင်းတို့ကိုပြုလုပ်၍ မိမိလိုချင်သော အခြေအနေကို ဖန်တီးယူပါက မရရှိနိုင်သည့်အပြင် ဆိုးကျိုး၊ Negative Repercussion များလည်း အများကြီး ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါတယ်။ အဆို၌ အချက်နှစ်ချက် ပါဝင်ပါတယ်။ ပထမတစ်ချက်က ကျွန်တော်တို့ အတိုကောက် MoHS နဲ့ဆိုင်ပြီး၊ ဒုတိယအချက်ဖြစ်တဲ့ အာဏာပိုင်များဘက်၌ ကြီးကြပ်ရေးယူမှု မရှိသလောက်နည်းပါးခြင်းဟာ ကျွန်တော်တို့၏ တာဝန်ရှိမှုသိပ်မရှိပါဘူး။

ဥပဒေရေးရာ၊ တရားရေးရာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များနဲ့သာ ဆိုင်ပါတယ်။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ပြဿနာဖြစ်သော သို့မဟုတ် ပြဿနာကိုဖြစ်စေသော ဆေးလိပ်နဲ့ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း သောက်သုံးမှုထိန်းချုပ်မှု ကိုင်တွယ်ရာ၌ ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ အခြေအနေအသေးစိတ်ကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်း (Detailed Comprehensive Review) ပြုလုပ်ရမယ်။ ဆိုလိုတာက ကျွန်တော်တို့မှာ မည်သည့်ပြဿနာဖြစ်ဖြစ်၊ ကမ္ဘာပေါ်မှာ စစ်ဖြစ်တာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ယောက်ျားနဲ့အမျိုးသမီး ရန်ဖြစ်တာပဲဖြစ်ဖြစ် မည်သည့်ပြဿနာကိုမဆို ထိန်းချုပ်လို့စဉ်းစားပြီးတော့ အဖြေရှာတဲ့ဟာက ကျွန်တော် Agent, Host, Environment, Time, Place, Person ဆိုတာရှိပါတယ်။ Agent ဒီအကြောင်းအချက်ကို ဖြစ်စေတတ်သောသူ ဖြစ်စေသည့် Agent အကောင်လည်းဖြစ်မယ်။ အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်တယ်။ Host ဆိုတာက ဒီပြဿနာဖြစ်တဲ့ ခံလိုက်ရတဲ့ ကျွန်တော်တို့လူပေါ် ဒီကိစ္စမှာပတ်ဝန်းကျင်၊

ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေ၊ ဒီကိစ္စကို ဘာကြောင့် ဖြစ်အောင်လုပ်လဲ။ မဖြစ်အောင်ဖြစ်စေတဲ့အချက်တွေ၊ Time Place ဘယ်အချိန်မှာ ဖြစ်တယ်။ ဘယ်နေရာမှာ ဖြစ်တယ်။ ဘယ်သူတွေကိုဖြစ်တယ်။ ဒီဥစ္စာကို ကျွန်တော်တို့က ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးအဓိက အခြေခံကြီးဖြစ်တဲ့ Epidemiologic Triad လို့ခေါ်ပါတယ်။

ဒီဟာကိုလေ့လာရင်း အခြေခံဖော်ပြချက် ဆိုလိုတာက ကျွန်တော်ဆိုလိုတာက ကယားမှာ သောက်တဲ့ ဆေးလိပ်သောက်တဲ့ လူတစ်ယောက် ဘာကြောင့် သောက်တဲ့အချက်နဲ့ ရန်ကုန်မှာသောက်တဲ့ လူရဲ့ အချက်က မတူပါဘူး။ ဒေသ အခြေအနေ အချိန်အခါ အကုန်ပေါ်မှာမူတည်ပြီး ဒါကို ပြောင်းလဲဖို့ ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီအချက်တွေကို ကျွန်တော်တို့တွေက အတိအကျ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပြီး အရေးကြီးတဲ့ဖော်ပြချက်ကို ကိုင်မှသာလျှင် ဆေးလိပ်မသောက်ခြင်း၊ ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်းများကို သောက်သုံးမှုနည်းပါးစေလို့ဖြစ်မယ်။ ဖြစ်တယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ Tackle လုပ်လို့မရဘူး။ Step by Step တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် တစ်ချိန်ပြီးတစ်ချိန် ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမတွေ၊ ဈေးသူဈေးသားတွေ၊ Community Based Organization တွေ Civic Society များနဲ့ပူးပေါင်းပြီး သေချာစွာ မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာချပြီး လုပ်ဖို့ရှိပါတယ်။

ပြည်သူတို့၏ ကျန်းမာရေး၊ စာတတ်မြောက်ရေး (Health Literacy) ဟာ အလွန်အရေးကြီး ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို မေးမယ်။ ကျွန်တော် ဘာကြောင့် ဆေးလိပ်မသောက်လဲ။ ဘာကြောင့် ဆိုင်တွေက မုန့်ပဲသရေစာကို အရမ်းမစားဘူးလဲ။ အဲဒါ ကျွန်တော့်မှာ ကျန်းမာရေးအသိပညာစိတ် ရှိလို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ အလားတူပါပဲ။ ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးဟာ ကျန်းမာရေးအသိပညာ (Health Literacy) မြင့်မယ် ဆိုလို့ရှိရင် ဒီကိစ္စက တဖြည်းဖြည်း လျော့သွားမှာပါ။ ဒီ ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့လည်း ကျွန်တော်တို့ မကြာခင် ရက်ပိုင်း နှစ်ပတ်အတွင်းမှာ Health Literacy Booklet ဆိုတာ။ ဒီလောက်လောက်ရှိပါတယ်။ လက်မနှစ်လုံးလောက်။ ကျန်းမာရေးမှူး၊ သူနာပြု၊ ဝန်ထမ်းတွေက နယ်တွေသွား လူတွေတွေ့တဲ့အခါမှာ ဘာပညာပေးရမယ်ဆိုတာ အကုန်ပါပါတယ်။ ဒီမှာလည်း ဆေးလိပ်နဲ့ပတ်သက်တာတွေ အကုန်ပါမယ်။ နောက်တစ်ချက်က ဒီဟာနဲ့ တွဲလျက်ပြီးတော့ ပုံတွေလည်း အကုန်ပါပါတယ်။ ဒီလို ပြည်သူရဲ့ ကျန်းမာရေး အသိပညာများ မြင့်တက်လာမှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ ဒါကြီးက လျော့သွားမယ်။ ယခုအခြေအနေ၌ များစွာသော လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ အသင်းအဖွဲ့များ၊ MOHS မှ ဝန်ထမ်းများအားလုံးသည် ဒီဆေးလိပ် သုံးစွဲမှု ဆေးရွက်ကြီးပစ္စည်းသုံးစွဲမှု၊ ကျဆင်းရေးအတွက် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပါတယ်။

ဒီအဖွဲ့အစည်းအားလုံးရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေကို ကျွန်တော်တို့က စနစ်တကျ နေရာဒေသ အလိုက် ဘာသာစကား၊ ဓလေ့ထုံးစံအလိုက် Target Audience အလိုက် Strategy ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဆိုလိုသည်မှာ စုပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုပေါင်းတိုက်ဖျက်ခြင်း၊ ကျဆင်းစေခြင်း၊ တိုးတက် စေခြင်း အစရှိသည်တို့ကို ကျွန်တော်တို့ ပေါင်းလုပ်ရပါမယ်။ သို့မှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့က တစ်ဖွဲ့နဲ့ တစ်ဖွဲ့ ပေါင်းမှသာလျှင် နှစ်နဲ့နှစ်ပေါင်း လေး ဖြစ်မှာပါ။ တစ်ဖွဲ့နဲ့တစ်ဖွဲ့ပေါင်းရင် မဖြစ်ပါဘူး။ အများကြီး လုပ်ငန်းတွေလုပ်နေတာ အဖွဲ့အစည်းအများကြီး အကုန်လုပ်နေကြပါတယ်။ ဒါကလည်း သူ့ကိစ္စသူ့လုပ်၊ ကိုယ့်ကိစ္စကိုယ်လုပ်၊ ဒီဟာတွေကို ကျွန်တော်အကုန်လုံးပြန်လည်စုစည်းပြီးတော့ ကယားပြည်နယ်မှာ

၂၀၁၇ ခုနှစ်] အဆုံးအဖြတ်ရယူခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနနဲ့ ပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ တာဝန်ရှိတဲ့သူတွေက ဦးဆောင်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒါတွေကို လုပ်ဖို့ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီဆေးလိပ်သောက်ခြင်း၊ ဒီဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း သောက်သုံးမှုနောက်ကွယ်မှာ ဘာကြောင့် သောက်သုံးရတာလဲ။ ဘယ်အချိန်မှာ သောက်သွားလဲ။ ဘယ်သူတွေက ဘယ်လောက်သောက်သုံးသလဲ။ ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်အချိန် ဘယ်သို့သောလူများက သောက်သုံးနေသည်။ သောက်သုံးရန် အားပေးသည့် အချက်များ၊ သောက်သုံးရန် အားမပေးသည့်အချက်များ၊ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ အားလုံးစုစည်း ဖော်ထုတ်ရ ပါမယ်။ အဲဒီတော့ အသေးစိတ်ပြန်လည် သုံးသပ်ပြီးမှ မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာချ၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း၊ မသောက်တဲ့သူတွေ ပိုများမယ်ဆိုတာ Complaint တွေ ပိုတက်လာမယ်။ အဲဒီတော့ မိမိတို့အနေဖြင့် မည်ကဲ့သို့သေသေချာချာ ကြီးကြပ်ကြပ်မတ် သိပုံနည်းကျ၊ လူမှုရေးရှုထောင့်၊ ယဉ်ကျေးမှုရှုထောင့်မှ ရှုထောင့်မျိုးစုံမှ ခြုံငုံသုံးသပ် (Holistic Review) လုပ်ပြီးတော့ စနစ်တကျရှုမြင် သုံးသပ်ခြင်း၊ System Approach, System Thinking စနစ်ရှုထောင့်၊ စနစ်အမြင်နဲ့ ပြုလုပ်ပြီးမှ လက်တွေ့ကျသော ဒီနေရာ ကျွန်တော် အထူးသဖြင့် လက်တွေ့ကျသော မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာကို ချမှတ်ပြီး တစိုက်မတ်မတ် ဆောင်ရွက်ရပါမယ်။ ဆောင်ရွက်တယ်ဆိုတာ ဆောင်ရွက်တဲ့အချိန်မှာ တစ်ပြိုင်နက်တည်း Implementation Research ဘာမှပိုက်ဆံလည်း မကုန်ပါဘူး။ အဲဒါတွေကို တွဲလုပ်မယ်။ (၃)နှစ်၊ (၄)နှစ်၊ (၅)နှစ် ကြာပါမယ်။ အဲဒီအချိန်မှ တဖြည်းဖြည်းကျသွားမယ် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီဥပဒေပါ ကျွန်တော်ဆိုလိုတာကတော့ ချက်ခြင်းပြင်းထန်စွာ ကိုင်တွယ်လိုက်လို့ရှိရင် မလိုလားအပ်သော နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ အများကြီးပေါ်မှာ။ အထူးသဖြင့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီး ဦးခင်မောင်ဝင်း တင်ပြသလို ဒီမှာ မလိုလားအပ်သော စီးပွားရေး၊ ကုန်သွယ်ရေးနဲ့ နီးနွယ်သောကိစ္စများ အများကြီးပေါ်နိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဒီနေရာမှာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ကြီးများ တင်ပြသလို ညင်ညင်သာသာ ပညာရှိရှိနဲ့ ကိုင်တွယ်ဖို့လိုပါတယ်။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့တော့ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးရှုထောင့်မှ ဒီအဆိုကို မှတ်တမ်းတင်သင့်ပါ ကြောင်းနှင့် ဖော်ပြပါအချက်များကို ကျွန်တော်တို့က အားစိုက်ပြီးလုပ်ပါမယ်။ ထို့အပြင် ဒီဥပဒေမှာ ပါတဲ့အချက်တွေအများကြီး ရှိပါတယ်။ ဒီအချက်တွေသည် ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစား ဝန်ကြီးဌာန၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ Community Based Organization များ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရင် ဒီဆေးလိပ်သောက်သုံးခြင်း ပြဿနာက တဖြည်းဖြည်းလျော့သွားမယ်ဆိုတာ သေချာကြောင်း ပြောကြား ရင်းနဲ့ ဒီအဆိုကို မှတ်တမ်းတင်သင့်ကြောင်း ကျွန်တော်လေးစားစွာ တင်ပြအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကျေးဇူး တင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အဆိုရှင်၏ သဘောထားကို တင်ပြပေးပါ။

ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)။ ။ အားလုံး မင်္ဂလာပါ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ အမျိုးသား

လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံးခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့အဆိုနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ သဘောထား ပေးလိုတာက
 အမျိုးသားလွှတ်တော် [ဖွဲ့နဲ့လ ၂၇ ရက်
 အရေး ဖော်ပြချက်
 သက်တမ်း ပိုရှည်လာစေရန် ရည်ရွယ်၍လည်းကောင်း၊ ကြီးမားသော အောင်မြင်မှုများသည် ကြီးမား သော စိန်ခေါ်မှုများကို ကျော်ဖြတ်ရမိဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့ အစိုးရအား ကြီးမားသောအောင်မြင်မှု ရရှိစေ လိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အား လေးစားသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အဆိုကို မှတ်တမ်းတင်ရန် ဆွေးနွေးသော ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကျန်ရှိသော ကိုယ်စားလှယ်များသည် ပြည်သူ့သိန်းသောင်းချီ၍ ဆန္ဒမဲပေးရွေးချယ်သူများ ဖြစ်သောကြောင့် ပြည်သူများ၏ဆန္ဒကို အလေးအနက် ထားသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ခံယူမည်ဖြစ်ကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးအား လေးစားစွာ တင်ပြအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကျေးဇူး တင်ပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အချိန် ၁၁:၃၆။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင် အဆို တင်သွင်းထားတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆေးလိပ်နှင့် ဆေးရွက်ကြီးထွက်ပစ္စည်း သောက်သုံးမှုထိန်းချုပ်ရေးဥပဒေကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်း ပြီးသော်လည်း ပြည်သူများ လိုက်နာကျင့်သုံးမှုနှင့် အာဏာပိုင်များဘက်မှ ကြီးကြပ်အရေးယူမှု မရှိသလောက် အားနည်းနေခြင်းအပေါ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရမှ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးပါရန် တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို အတည်ပြုရန် သဘောတူ/မတူ လွှတ်တော်ရဲ့ အဆုံးအဖြတ် ရယူပါမယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ် ရယူရာမှာ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၁၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ(တ)၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ်(၁) အရ စက်ခလုတ် အသုံးပြု၍ လျှို့ဝှက်စွာ ဆန္ဒပြုသည့်နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လွှတ်တော်ရဲ့ ဆန္ဒရယူပါမယ်။

ဆန္ဒမဲပေးဖို့ အသင့်ရှိစေလိုပါတယ်။

ဆန္ဒမဲ ပေးနိုင်ကြပါပြီ။

ထောက်ခံမဲ(၁၄၇) မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ (၄၈) မဲ၊ ကြားနေမဲ (၈) မဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ထောက်ခံမဲများတဲ့အတွက် ဒေါက်တာစန်းမောင်မောင် ရဲ့ အဆိုကို အတည်ပြုကြောင်း ကြေညာပါတယ်။(ဩဘာသံများ)

၂၀၁၇ ခုနှစ်]

အစည်းအဝေး နေ့ရက်နှင့်အချိန်ကြေညာခြင်း

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ပဋိမပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ ရပ်နားကြောင်းနှင့် (၂၂)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေး ဆက်လက်ကျင်းပမည့် နေ့ရက်နှင့်အချိန်ကို ကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၃၈။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ ။ အစီအစဉ်(၇) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ယခု ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ပဋိမပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ကို ရပ်နားပါမယ်။ ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ပဋိမပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၂)ရက်မြောက်နေ့ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၉ ရက် (ကြာသပတေးနေ့)နံနက် ၁၀:၀၀ နာရီအချိန်မှာ ဆက်လက်ကျင်းပမည် ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံး ထွက်ခွာနိုင်ကြပါပြီ ခင်ဗျား။

[ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ပဋိမပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ကို ၁၁:၃၈ နာရီအချိန်တွင် ရပ်နားပါသည်။]